

NAFARROAKO PARLAMENTUKO

ALDIZKARI OFIZIALA

V. legegintzaldia

Iruña, 2002ko abenduaren 18a

120. ZK.

A U R K I B I D E A

A SAILA:

Foru lege proiektuak:

—Foru Lege proiektua, turismoari buruzkoa. Aurkeztutako zuzenketak (2. or.).

—Foru Lege proiektua, turismoari buruzkoa. Industria, Lan, Merkataritza eta Turismo Batzordeak onetsitako irizpena (11. or.).

A saila:
FORU LEGE PROIEKTUAK

Foru Lege proiektua, turismoari buruzkoa

AURKEZTUTAKO ZUZENKETAK

Biltzarreko Erregelamenduko 128. artikuluan ezarritakoa betez, Turismoari buruzko Foru Lege proiektuari egin zaizkion zuzenketak Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara daitezzen agindu dut. Proiektu hori 2002ko irailaren 9ko 86. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu zen.

Iruñean, 2002ko urriaren 4an

Lehendakaria: José Luis Castejón Garrués

3. ARTIKULUARI AURKEZTURIKO ZUZENKETAK

1. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
MILAGROS RUBIO SALVATIERRA
ANDREAK AURKEZTUA

3. artikulua aldatzeko zuzenketa. e) letra aldatzea proposatzen da, bukaeran ondorengo testua erantsiz:

“Ingurumenarekiko errespetuarekin bateragarri eginez”

Zioak: Gai hau legearen helburuetakoa bihurtzea

2. ZUZENKETA

**SOCIALISTAS DEL PARLAMENTO
DE NAVARRA**
PARLAMENTUKO TALDEAK AURKEZTUA

3. artikuluari letra berria eransteko zuzenketa

i) Foru Komunitateko eskualdeetako garapen sozio-ekonomikoa bultzatzea, horretarako jarduerak turistikoak sustatuz

Zioak: Gure ustetan lege proiektuan ez da kontuan hartzen Nafarroako eskualdeen berezitasuna

4. ARTIKULUARI AURKEZTURIKO ZUZENKETAK

3. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**

JAUNAK AURKEZTUA

4. artikuluko 1. idatz-zatia aldatzeko zuzenketa. Hauxe esan beharko du:

“1. Nafarroak, helburu turistiko gisa, kontuan hartuko du lurraldea osatzen duten baliabideen aniztasuna .

Zioak: Egia izanik ere Nafarroak ahalegina egin behar duela helburu turistiko kohesiozkoa eta heldua izateko, ez genioke lurraldea osatzen duten produktuen ugartasunari uko egin behar.

4. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**

JAUNAK AURKEZTUA

4. artikuluko 4. idatz-zatia aldatzeko zuzenketa. Hauxe esan beharko du:

“4. Nafarroako Foru Komunitatean sustatuko den turismoak begirunea, hobekuntza eta jasangarritasuna kontuan hartuz lagundu beharko du Nafarroako herritarrak, naturgunea, ingurunea eta kultur ondarea garatzen.

Zioak: Erredakzio egokiagoa.

5. ZUZENKETA**SOCIALISTAS DEL PARLAMENTO
DE NAVARRA**

PARLAMENTUKO TALDEAK AURKEZTUA

4.1 artikuluari aldaketa egiteko zuzenketa, bukaeran honako testua erantsiz:

“, askotarikoak diren aldetik, Foru Komunitateko eskualdeek duten potentziala bilduz.

6. ZUZENKETA**SOCIALISTAS DEL PARLAMENTO
DE NAVARRA**

PARLAMENTUKO TALDEAK AURKEZTUA

4.2 artikuluari aldaketa egiteko zuzenketa. “organo administratiboen, enpresa” ondotik, gehitu

“, partzuergo eta”.

7. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI

MILAGROS RUBIO SALVATIERRA

ANDREAK AURKEZTUA

4. artikulua aldatzeko zuzenketa, 3 idatz-zatien bukaeran honako testua erantsiz:

“Hala, agortuak diren ereduetan oinarrituriko egitasmo turistikoak, zoologikoak eta antzekoak kasu, baztertu eginen dira, gaitza baita hauek ingurumenarekiko eta faunarekiko errespetuzkoa den turismo ikuskerarekin bateratzea.”

Zioak: Legearen beraren zioen azalpenak esaten duen gisa, hondarreko urteotan eredu turistikoan aldaketa eman da, eta eredu berriak gehiago bilatzen ditu jarduera turistikoaren adiera kuantitatibo hutsak baino kualitatiboak. Hala ere, oraindik ikusi behar izaten ditugu Arguedas herrian jarri nahi duten Naturaren Parke izeneko horren gisako egitasmoak. Egitasmo hau, Nafarroako Gobernuak berak lagundua, agortua dagoen turismo ereduan daugo oinarrituta eta eremu hartako ingurumen bereziarekiko (eta baita bertaratu nahi duten faunarekiko) errespetuarekin bateragarritasuna arrunt zalantzarikoa du.

**5. ARTIKULUARI
AURKEZTURIKO ZUZENKETAK****8. ZUZENKETA****SOCIALISTAS DEL PARLAMENTO
DE NAVARRA**

PARLAMENTUKO TALDEAK AURKEZTUA

5. Idatz-zatia gehitzeko zuzenketa.

“5. Foru Komunitateko garapen turistikoak landa-inguruneetako faktore sozio-ekonomikoa bultzatuko du.

Zioak: Landa turismoa Erkidegoaren garapen sostengarri eta orekatuaren baitan ulertu behar dugu.

9. ZUZENKETA**FORU PARLAMENTARI
JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**

JAUNAK AURKEZTUA

Aldatzeko zuzenketa, 5. artikuluan letra berri bat gehitzeko.

“k) ostatu-emaleen, bisitarien eta merkatuaren gaineko txostenak egitea aldika, eta turismo enpresen eta enpresari elkarleen esku uztea.

Zioak: Aurrerantzean erabiliko diren estrategiak analizatu, ebaluatu eta beharrezkoa izatekotan aldatzeko tresnak izatea aldizka

10. ZUZENKETA**SOCIALISTAS DEL PARLAMENTO
DE NAVARRA**

PARLAMENTUKO TALDEAK AURKEZTUA

Aldatzeko zuzenketa, 5. artikuluan letra berri bat gehitzeko.

k) Nafarroako eskualdeetako partzuergo turistikoak sustatzea, foru komunitateko landa-eremuetako jarduera turistikoaren dinamizatzaile diren heinean.

11. ZUZENKETA**SOCIALISTAS DEL PARLAMENTO
DE NAVARRA**

PARLAMENTUKO TALDEAK AURKEZTUA

Aldatzeko zuzenketa, 5. artikuluan letra berri bat gehitzeko.

l) Koordinazio turistikoko batzordearen bidez, partzuergo turistikoak koordinatzea.

Zioak: Batzorde hau 12. artikulua bidez sortuko da.

8. ARTIKULUARI AURKEZTURIKO ZUZENKETA

12. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

8. artikuluko 3. lerrokada aldatzeko zuzenketa. Hauxe esan beharko du:

“3. Eskumen horiek erabiltzeko, turismoaren alorrean eskudun den departamentuak honako organo hauek izanen ditu:

- a) Nafarroako Turismoaren Kontseilua.
- b) Turismo alorreko Departamentuarterko Batzordea.
- c) partzuergo turistikoak.

Zioak: Partzuergo turistikoek departamentuaren egiturari sartu behar dutela uste dugu eta, ez direnez departamentuaren menpeko erakundeak, atxikiriko organo izendatu baino, egokiago irizten diogu idazketa berri honi.

Egokiagoa irudituko litzaiguke koordinazio turistikoko batzorderik ez sortzea, horretarako baitago turismo kontseilua. Hala, bikoiztasunak saihestuko genituzke.

9. ARTIKULUARI AURKEZTURIKO ZUZENKETAK

13. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

9. artikuluko b) letra aldatzeko zuzenketa. Hauxe esan beharko du:

“b) turismoaren plan estrategikoen eta foru erkidegoko turismoaren kalitate planen gainean, irizpen ez loteslea ematea, eta turismoaren alorrean eskudun den departamentuak eskatzen dizkion azterlanak prestatu eta txostenak egitea.”

Zioak: Kontuan izanik Plan Estrategikoak eta Kalitate Planek etorkizunean izanen duten garrantzia, zentzukoa arras iruditzen zaigu Turismoaren Kontseiluaren gisako organo batek egin nahi direnak erabakitzeko prozesuan eta horren etengabe-ko ebaluazioan esku hartu ahal izatea.

14. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

9. artikuluko 3. idatz-zatia aldatzeko zuzenketa. Hauxe esan beharko du:

“3. ..., enpresa turistikoen elkarteak, Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera Ofiziala, izen handiko profesionalak, eta erregelamendu bidez ezartzen diren erakunde, elkarte edo entitateak ere egonen dira ordezkaturik.”

Zioak: gai honetan garrantzizko ekarpenak egin ditzaketek teknikari eta bestelako pertsonak Kontseiluan esku hartu ahal izatea ahalbidetzea.

10. ARTIKULUARI AURKEZTURIKO ZUZENKETA

15. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

10. artikuluko 2. idatz-zatia aldatzeko zuzenketa. Hauxe esan beharko du:

“2. ...Nafarroako Ekonomia eta Ogasun Departamentua...”

Zioak: Aipaturiko departamentuak ere har dezala parte Koordinazio Turistikoko Batzordean.

11. ARTIKULUARI AURKEZTURIKO ZUZENKETAK

16. ZUZENKETA

**SOCIALISTAS DEL PARLAMENTO
DE NAVARRA**
PARLAMENTUKO TALDEAK AURKEZTUA

11.2 artikulua kentzeko zuzenketa.

Zioak: Partzuergoak aski eratuak eta definituak daude.

17. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**

JAUNAK AURKEZTUA

11. artikuluko 1. idatz-zatia aldatzeko zuzenketa. Hauxe esan beharko du:

“1. Partzuergo turistikoak toki-eremuan diharduten udal-entitateen eta enpresa pribatuen elkarlanerako eta koordinaziorako guneak dira. Nafarroako Toki Administrazioari buruzko Foru Legean xedaturikoaren arabera, nortasun juridiko berezko eta beregaina izanen du eta partzuergoko toki entitateek turismoan dituzten eskumenak erabiliko dituzte, haiei esleitu bazaizkie, hala nola:”

Zioak: Erredakzio egokiagoa.

18. ZUZENKETA

**SOCIALISTAS DEL PARLAMENTO
DE NAVARRA**

PARLAMENTUKO TALDEAK AURKEZTUA

11. artikuluko 1. idatz-zatiko a letra aldatzeko zuzenketa. Letra horren ordez ondoko testua proposatzen dugu:

“a) Eremu horretako jarduera turistikoak sustatu, zabaldu eta bultzatzea. Halaber, eskualdeetako ekonomia dibertsifikatzeko elementu izatea, enplegua sortuz eta biztanleriari atxikiz., biztanleen errenta eta bizitza eta zerbitzu maila hobetuz.”

19. ZUZENKETA

**SOCIALISTAS DEL PARLAMENTO
DE NAVARRA**

PARLAMENTUKO TALDEAK AURKEZTUA

11. artikuluko 1. idatz-zatiko b letra aldatzeko zuzenketa. Letra horren ordez ondoko testua proposatzen dugu:

“b) Baliabide turistikoaren gainean zerikusia izan dezaketen gizarte eragile guztiei informazioa eman eta sensibilizatzea, batez ere toki-biztanleria eta toki-entitateak.”

20. ZUZENKETA

**SOCIALISTAS DEL PARLAMENTO
DE NAVARRA**

PARLAMENTUKO TALDEAK AURKEZTUA

11. artikuluko 1. idatz-zatia aldatzeko zuzenketa. c) letra berri bat eranstea proposatzen dugu:

“c) eremu bakoitzeko natura eta patrimonio baliabideak baloratzea, kontserbatuz eta hobetuz, eta heldu diren belaunaldien erabilera eta gozamina bermatuz.”

21. ZUZENKETA

**SOCIALISTAS DEL PARLAMENTO
DE NAVARRA**

PARLAMENTUKO TALDEAK AURKEZTUA

11. artikuluko 1. idatz-zatia aldatzeko zuzenketa. Beste letra bat eranstea, d), proposatzen dugu:

“d) gure foru komunitatera datozen bisitarien eskaria aseko duen kalitatezko eskaintza eratzea.”

**12. ARTIKULUARI
AURKEZTURIKO ZUZENKETAK**

22. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**

JAUNAK AURKEZTUA

12. artikulua kentzeko zuzenketa.

Zioak: Ez da zentzuzkoa erakundeak eta indarrak bikoiztea. Partzuergoak Turismoaren Kontseiluko kide diren aldetik, bitariko harremanetarako erakunde berri bat sortzeak nahasmena besterik ez luke ekarriko.

23. ZUZENKETA

**SOCIALISTAS DEL PARLAMENTO
DE NAVARRA**

PARLAMENTUKO TALDEAK AURKEZTUA

12.3 artikulua aldatzeko zuzenketa. “ezartzen diren betebeharrak eta baldintza guztiak betetzen dituzten” esamoldea kentzea proposatzen dugu.

Zioak: Partzuergoek, sortu ahal izateko betebeharrak ongi beteak dituzte eta erabat finkatuak daude. Honetaz gain, biztanleriarendako eta toki-entitateendako erreferente ere badira.

**14. ARTIKULUARI
AURKEZTURIKO ZUZENKETA**

24. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

Aldatzeko zuzenketa, 14. artikuluan idatz-zati berri bat gehitzeko.

“6. turismoko establezimendu guztiek beharko dute identifikatu Nafarroaren turismo sustapenerako irudi korporatiboaren bidez.”

Zioak: Garrantzizko irizten diogu irudi korporatiboa turismo helburu bakarrarekin, helburu horretako iraupena sustapen bakarrarekin ez nahastea-ri. Egokia da establezimenduek bisitariari igorri behar zaion aberastasun koherente eta kohesio-natu horren transmisioan parte hartzea, bazterkeriatik egin beharrean, aniztasunetik.

**17. ARTIKULUARI
AURKEZTURIKO ZUZENKETA**

25. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

Aldatzeko zuzenketa, 17. artikuluan beste letra bat gehitzeko.

“e) jabego anitzeko apartamentuak.”

Zioak: Gure erkidegoan ere garrantzia hartzen ari den apartamentu eredua arautzea.

**23. ARTIKULUARI
AURKEZTURIKO ZUZENKETA**

26. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

23. artikulua aldatzeko zuzenketa, 2. lerrokada kentzeko

Zioak: Xedapen honek jendearendako behar bezala hornituriko bulegoa eskatzen die turismo apartamentu guztiei. Guk xedapena ezabatzea planteatzen dugu. Pisu kopuru batetik gora egokia izan daiteke xedapen hau, ez ordea villa, txalet, edo banako etxeetarako.

**25. ARTIKULUARI
AURKEZTURIKO ZUZENKETA**

27. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

25. artikulua aldatzeko zuzenketa, beste letra bat gehitzeko.

“1. Jantokiak mota hauetakoak izan daitezke:

- a) Jatetxeak.
- b) Kafetegiak.
- c) Sagardotegiak.
- d) Ostatuak

e) Erregelamendu bidez ezartzen diren beste-lako jantokiak.”

Zioak: Sagardotegiaren irudia arautzeaz ari gara, jatetxea eta sagardoaren produkzioa bateratzen dituen jarduera arautzeaz.

Gisa berean ostatuak, jatetxea izateaz gain, aldian-aldian ostatua eta auzotarren parte hartze jardueretako gune publikoa ere izaten direnak.

**28. ARTIKULUARI
AURKEZTURIKO ZUZENKETA**

28. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

28. artikulua aldatzeko zuzenketa. Hauxe esan behar du:

“1. Bitartekaritzarako bestelako enpresek batera turismoa merkaturatzea izanen dute xede bakarra.”

Zioak: Bitartekaritzarako enpresen jarduera ezin dugu Nafarroako Foru Komunitatera mugatu, desabantaila handia da hori.

30. ARTIKULUARI AURKEZTURIKO ZUZENKETA

29. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

Aldatzeko zuzenketa, 30. artikuluan lerrokada berri bat gehitzeko.

“Turismoan eskumenak dituen departamentuak turismo alorreko profesionalen formazioa eta hobekuntza sustatuko ditu.”

Zioak: Eskumenak dituen administrazioak nahitaezkoa baitu etengabeko formazioan eta sustapenean aritzea.

32. ARTIKULUARI AURKEZTURIKO ZUZENKETA

30. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

Aldatzeko zuzenketa, 32. artikuluan lerrokada berri bat gehitzeko.

“g) arbitraje independientea eskatzeko eskubi-dea”.

Zioak: Kalitatea hobetzeko tresna da.

34. ARTIKULUARI AURKEZTURIKO ZUZENKETA

31. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

34. artikuluko a) eta b) letrak aldatzeko zuzenketa.

“a) ...argibideak hartzekoa ere, administrazioarekin adosturiko baldintzetan.”

“b) ...eskubidea, administrazioarekin adosturiko baldintzetan.”

Zioak: Kooperazio estrategien alde egitea ahal bezain beste.

35. ARTIKULUARI AURKEZTURIKO ZUZENKETA

32. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

Aldatzeko zuzenketa, 35. artikuluan letra berri bat gehitzeko.

“i) beren erantzukizunpeko balizko arriskuen aurrean, erantzukizun zibila bermatuko duen poliza kontratatzea, formari eta zenbatekoari dagokionez, ezartzen den moduan.”

Zioak: Nahitaezkoa da arriskuak aseguratzea.

37. ARTIKULUARI AURKEZTURIKO ZUZENKETA

33. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

37. artikuluko 1. idatz-zatia aldatzeko zuzenketa. Hauxe esan beharko du:

“1. Turismo administrazioak, baliabide turistikoak ordenatzeko plana gauzatuko du, helburuak, beharrianak eta lehentasunak zehazteko xedearrekin. Plan honek arreta berezia paratuko dio herritarren bizitza kalitatea hobetzeari eta kultura patrimonioaren eta ingurumenaren babesari eta kontserbazioari.”

Zioak: Ez da aski baliabideak planifikatzeko eta ordenatzeko tresnak ezarri beharra aipatzearekin; urrats bat aitzina egin behar dugu, baliabideak ordenatzeko plana ildo horretako tresna nagusi bihurtuz.

38. ARTIKULUARI
AURKEZTURIKO ZUZENKETAK

34. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
MILAGROS RUBIO SALVATIERRA
ANDREAK AURKEZTUA

38. artikulua aldatzeko zuzenketa. Ondokoa gehitzea proposatzen da 2. lerrokadaren bukaeran:

“Hala, baztertu eginen da kokagune ezegokian dagoen oro, baita eskaintza gehiegizkoa denean, natur baliabideak xahutzen direnean edo faktore hauek guztiak batera emanik, aipaturiko irizpideak betetzen ez direnean.”

Zioak: Nafarroako erdialdean eta erriberan golf zelaiak eraikitzeke 5 egitasmo daude abian gutxienez. Ereku hauek gero eta ur beharizan handiagoak dituztenez, bateraezina iruditzen zaigu hau ingurumenaren errespetuarekin eta urriak diren natura baliabideak ez xahutzearekin, kontuan izanik halako turismo establezimenduek behar duten lur eremu zabala, ur kontsumoa handia eta ondoko eraikinen kopurua.

35. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA
JAUNAK AURKEZTUA

Aldatzeko zuzenketa, 3. artikuluan lerrokada berri bat gehitzeko.

“3. Foru administrazioko beste departamentu batzuetako eskumenak eta hauekin beharrezkoa den koordinazioa deustan galarazi gabe, turismo alorreko eskumenak dituen departamentuak informazio seinaleztapen bateratua gauzatzeko programa egin eta kudeatuko du. Programa honek, inguruarekiko errespetua, informazio zuzentasuna eta argitasuna irizpide gisa hartuz, turismo baliabide eta zerbitzuen erabilpen zentzuko sustatuko du.”

Zioak: Gurearen gisako eskaintza batendako, giltzarri dira seinaleztapen politika argia izatea, baliabide hauen erabilzaileak ikusteko modukoa, eta baliabideen erabileraren gaineko sentsibilizazio lana.

41. ARTIKULUARI
AURKEZTURIKO ZUZENKETAKK

36. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA
JAUNAK AURKEZTUA

41. artikuluko 3. lerrokada kentzeko zuzenketa.

Zioak: Aitzineko artikuluko batean ere aipatzen da identifikazio sinbolikoa.

37. ZUZENKETA

SOCIALISTAS DEL PARLAMENTO
DE NAVARRA
PARLAMENTUKO TALDEAK AURKEZTUA

41.1 artikulua aldatzeko zuzenketa. 41.1 artikuluan “garapen partzuergoen” eranstea proposatzen dugu, honela:

“Estatuko administrazio nagusiaren, toki entitateen eta garapen partzuergoen eskumenak galarazi gabe.”

38. ZUZENKETA

SOCIALISTAS DEL PARLAMENTO
DE NAVARRA
PARLAMENTUKO TALDEAK AURKEZTUA

41.3 artikulua aldatzeko zuzenketa. 41.3 artikulua bukaeran ondokoa eranstea proposatzen dugu:

“agertu beharko dute, turismo partzuergoen eta toki entitateen bidez.”

42. ARTIKULUARI
AURKEZTURIKO ZUZENKETAK

39. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
MILAGROS RUBIO SALVATIERRA
ANDREAK AURKEZTUA

42. artikulua aldatzeko zuzenketa. Letra berri bat eranstea proposatzen dugu.

“f) Nafarroako Foru Komunitatean berean turismoa sustatzeko programa eta planak garatzea.

Zioak: Nafarroako biztanleek beraiek, erkidegoak eskaintzen dituen turismo aukerez gozatu ahal izatea sustatzea.

43. ARTIKULUARI AURKEZTURIKO ZUZENKETAKK

40. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
MILAGROS RUBIO SALVATIERRA
ANDREAK AURKEZTUA

43. artikulua aldatzeko zuzenketa. Ondokoa gehitzea proposatzen da 2. lerrokadaren bukaeran:

“Halaber, turismo establezimenduei dirulaguntzak eta bestelako laguntzak ematen ahalko zaizkie baita egun dituzten arkitektura-oztopoak kentzeko, eta baita natura baliabideak eta energia aurrezteko, eta energia berriztagarriak sustatzeko.”

Zioak: turismo establezimenduen kalitatea, iirisgarritasuna, eta ingurumenarekiko errespetua bultzatzea

41. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

Aldatzeko zuzenketa, 43. artikuluan lerrokada beste lerrokada bat gehitzeko.

“4. Foru Komunitateko administrazioak, jarduera turistikoaren garapenean eta sustapenean eragina duten beste eragileekin bat, urte anitzeko ekintza plana eginen du. Bertan aipaturiko denbora-tartean jarraitu beharreko estrategia ezarriko da, beharrezko ekipamendu eta zerbitzuen alorrari dagokionez, baita sustapen eta komunikazio alorreko jardueri dagokionez ere.

Planak gutxienez ondokoak jasoko ditu:

- a) eskaintza turistikoaren eta duen defizitaren ikerketa.
- b) oinarrizko baliabide turistikoaren inbentarioa.
- c) baliabide turistikoaren oinarrizko ezaugarriak.
- d) eskariaren azterketa eta gerta daitekeen bilakaeraren aurreikuspenak.

e) turismoaren eraginak ebaluatzeko irizpideak.

f) udalerrri turistikoaren eta turismorako interes-guneen zerrenda.

g) turismoari dagokionez asebetek dauden eremuak

h) turismoaren kalitatea eta lehiakortasuna hobetzeko neurriak.

i) turismo-baliabideak sustatzeko, babesteko eta seinaleztatzeko interesgarri jotzen diren ikerketak.”

Zioak: Sektorerako benetako planifikazio estrategikoa ezartzea.

44. ARTIKULUARI AURKEZTURIKO ZUZENKETAK

42. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

Aldatzeko zuzenketa, 44. artikuluan lerrokada berri bat gehitzeko.

“3. Udalen autonomiaren printzipioari kalterik egin gabe, Foru Komunitateko administrazioak, turismo partzuergoekin bat, turismo informazioari dagokionez jarduera koordinatua eramateko beharrezkoak diren bideak bultzatuko ditu.”

Zioak: Informazioari behar bezalako dimentsioa ematea inguruan berean.

52. ARTIKULUARI AURKEZTURIKO ZUZENKETA

43. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

52. artikuluko 4. lerrokada kentzeko zuzenketa.

Zioak: Zuzenbidearen aurkakoa delakoan nago.

**XEDAPEN GEHIGARRIARI
AURKEZTURIKO ZUZENKETA**

44. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

Beste xedapen gehigarri bat gehitzeko zuzenketa. Honela behar du:

“Lehen xedapen gehigarria. Udalerrri turistiko eta turismorako gune interesgarri izendapena jasoko dute urte anitzeko ekintza planak hala izendatzen dituen orok.

Aldez aurretik, erregelamenduan garatuko dira izendapen hori jaso ahal izateko turismo udalerriek bete beharko dituzten baldintzak .

Udalerrri bat turismo udalerrien katalogoan azaltzeak ekarriko du bisitariak aintzat hartzea, dirulaguntzaren ehunekoa eta inbertsioa finantzatzeko planetan inbertiturikoaren errentagarritasun koefizientea zehazte aldera.”

Zioak: Nafarroako udalerrri askorendako arazo-iturri gertatzen dena aintzat hartzea. Izan ere, bertako biztanleria baino aise handiagoa den biztanle kopuruarendako diseinaturiko ekipamendu eta azpiegiturak finantzatu, dimentsionatu eta osatu beharrean aurkitzen baita Nafarroako udalerrri asko.

**ZIOEN AZALPENARI
AURKEZTURIKO ZUZENKETAK**

45. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

Zioen azalpeneko atal bat aldatzeko zuzenketa. Atal hori kentzea proposatzen dugu. Honela behar du:

“Nafarroa gero eta gehiago,…”

Zioak: Zioen azalpeneko honako atala kentzea planteatzen dugu:

“berez oso turistikoa ez bada ere,” ulertu baitaiteke egitate turistikoa gutxiesten dela, datu objektibo gisa azaldu beharrean.

Gure aburuz, aipamen horrek ez dio inolako ekarpenik egiten testuari. Izan ere, turismo legeak ahalik eta garrantzi handiena eman beharko lioke turismoari berari.

46. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

Zioen azalpeneko 1. lerrokada aldatzeko zuzenketa. Honela behar du:

“... eta natura-, kultura- eta monumentu-ondareari lotuak gehienbat.”

Zioak: Kultura-ondarea kontzeptu gisa gehitzea da planteatzen duguna. Izan ere, gure eskaintzaren elementu bereizgarrietakoa da, eta elementu globalizatzaileak eta bereizgarriak elkar-tzeko aukera ematen digu.

47. ZUZENKETA

FORU PARLAMENTARI
**JOSÉ Mª AIERDI FERNÁNDEZ
DE BARRENA**
JAUNAK AURKEZTUA

Zioen azalpeneko 1. idatz-zatia aldatzeko zuzenketa. Ondokoa gehitzea proposatzen dugu. Honela behar du:

“ildo berak nabarmendu eta alfer-lana saihesteko. Ez dugu ahanzten ahal turismoaren garapenak Nafarroan helburu nagusi duela nafarren eskuetan bizitza kalitatea mantentzeko eta hobetzeko tresna eta aukera multzoa uztea.

Zioak: Sarri entzuten ditugu garapen sostengarria eta kalitatea kontzeptu gisa, baina inoiz ez da aipatzen turismoa, Nafarroako herritarren bizitza kalitatea hobetzeko aukera eta faktore izan behar dela.

Foru Lege proiektua, turismoari buruzkoa

INDUSTRIA, LAN, MERKATARITZA ETA TURISMO BATZORDEAK ONETSITAKO IRIZPENA

Industria, Lan, Merkataritza eta Turismo Batzordeak Turismoari buruzko Foru Lege proiektuari buruz onetsitako irizpena Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzen da, Biltzarreko Erregelamenduko 136.6 artikuluan ezarritakoa betez. Proiektu hori, 2002ko irailaren 9ko 86. Biltzarreko Aldizkari Ofizialean argitaratu zen.

Irizpen horri buruz, Osoko Bilkuran, zuzenketa hauek defendatzen ahalko dira:

– 2, 8, 10, 11, 16, 20, 21, 23, 37 eta 38. zuzenketak, Socialistas del Parlamento de Navarra Parlamentuko Taldeak aurkeztuak.

– 7, 34, 39 eta 40. zuzenketak, foru parlamentari Milagros Rubio Salvatierra andreak aurkeztuak.

Iruñean, 2002ko azaroaren 28an

Lehendakaria: José Luis Castejón Garrués

IRIZPENA

Turismoari buruzko Foru Lege proiektua

1. Nafarroako Foru Komunitatea, gero eta gehiago, turismoaren balioak garatzen ari da bere lurraldean, bere berezko izaerari eta kultura-, natura- eta monumentu-ondareari lotuak gehienbat.

Azken urte hauetan faktore batzuk elkartu dira turismoari buruzko foru lege bat lehenbailehen ematera behartzen zutenak. Turismoaren eredu aldatu da, orain gehiago bilatzen baita jarduera horren nolakoa zenbatekoa baino eta gainera ohi ez bezalako aukera turistikoak eskaini nahi baitira, eskari berriak asetzeko. Hori dela eta areagotu egin da turismoaren garrantzia. Horrekin batera, Foru Komunitatean sektore bat pizten ari da, hemen beti egon bada ere, orain herritarrak konturatzen ari baitira haren esanahiaz eta haren ahalmenaz. Ildo horri lotuz, turismoaren alorrean eskumena duen departamentuak berriki prestatu du Nafarroan 2001-2004 urteetan sektore turistikoak sendotu eta garatzeko plan estrategikoa, sektore horretan diharduten eragileek kemenez parte hartuta. Plan hori funtsezko osagai bat da, horretan bildu baitira Nafarroako turismoaren alderdi sendoak eta ahulak eta gero batean egin beharreko urratsak ere bai.

Plan estrategiko horren zehaztapenetariko bat da turismoari buruzko foru legearen beharra. Izan ere, Nafarroako Foru Komunitatea horrelakorik ez duen lurraldeetariko bat da, Nafarroako foru erantzaren berrezarri eta hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoko 44. artikuluko 13. idatz-zatiak alor horretan espresuki aitortzen dizkion arren erabateko eskumenak. Erabateko eskumen hori bakarrik Nafarroako diziplina turistikoari buruzko azaroaren 17ko 14/1997 Foru Legearen bidez garatu da. Lege horrek, bere izenak dioenez, diziplina eta zehapen araubidea besterik ez ditu biltzen. Foru lege honen xedeak garatzeke zegoen alor batean Nafarroako autogobernua bultzatzea ez ezik Turismorako plan estrategikoan espresuki eta behin eta berriro aipatzen den beharra betetzea ere badira. Gainera halaxe eskatzen dute Nafarroako eragile turistikoek. Horrez gain, Estatuko arautegi osagarria Konstituzioa baino lehenagokoa da eta aldatu beharreko eredu gainditu eta zaharkitu bati dagokio.

2. Foru lege honen xede den sektore turistikoaren egoera askotarikoa da. Izan ere, turismoa antolatu beharraz gain, badira beste lehentasun batzuk, hala nola, Nafarroako baliabide turistikoak baloraztea eta Nafarroa helburu turistiko gisa sustatzea. Turismoan diharduten eragile publiko eta pribatuek helburu horietan lortu behar dituzte elkarlanean eta modu koordinatuan arituz, jarduketak bateratu eta ildo berak nabarmendu eta alfer-lana saihesteko. Ez dugu ahanzten ahal turismoaren garapenak Nafarroan helburu nagusi duela nafarren eskuetan bizitza kalitatea mantentzeko eta hobetzeko tresna eta aukera multzoa uztea.

Ikuspegi horretatik Nafarroako sektore turistikoaren arazoak kontu nabarmenak foru lege honen oinarri bihurtu dira, halaxekotzat jotzen baitituzte horretan dihardutenek. Oinarri horiek arau ez ezik aginte publikoen eta eragile pribatuen jarduketaren mami ere bihurtu behar dute jarduera turistikoetan. Foru lege honetako 4. artikuluan aipatzen diren irizpideetan, lehenbizikoa, Nafarroa helmuga turistiko bakartzat jotzea da. Horren ondorioz herrialdea osorik hartuta sustatuko da. Horrez gain, eragileek elkarlanean eta koordinaturik jardun behar dute eta bestaldetik, kalitatea, ingurune eta kultur ondarearekiko begirunea eta haien jasagarritasuna izanzen dira nahitaezkoak turismoan jardutean.

3. Baldintza horietan, foru legeak zazpi titulu, 70 artikulua, xedapen iragankor bat, xedapen indargabetzaile bat eta hiru azken xedapen dauzka.

I. tituluak foru legearen xedea, haren esparrua, haren helburuak eta haren irizpideak biltzen ditu. Nabarmentzekoa da gehienbat 4. artikulua, jadanik aipatua, foru legea arautzen duten irizpideak biltzen baditu. Izan ere, horiek jarduera turistikoak garatzeko irizpideak ere badira, oinarrizkoak eta funtsezkoak. Horrexegatik sartu dira I. titulu horretan. Aipatzekoa da Nafarroa helmuga turistikotzat jotzeko lehen irizpidea bat datorrela Nafarroako Parlamentuak 2000ko maiatzaren 24an onetsitako erabakiarekin.

II. tituluaren gaia turismoan parte hartzen duten administrazio publikoen eskumenak dira. Foru legean eskumen banaketa zehatz bat egiten da, Foru Komunitateko administrazioari eta toki entitateei ematen zaizkienak bereizten baitira, udal autonomia guztiz errespetatuz. Betiere, titulu horretan foru legeko 4. artikuluko bigarren irizpidea gauzatzen da, administrazio publikoen arteko elkarlanerako tresnak finkatzen baitira eta gainera eragile pribatuek parte hartuko baitute turismora-ko politika zehazterakoan.

III. tituluaren jarduera turistikoaren antolatzen da. Gauza berria da 13. artikuluan jarduera turistikoari buruz foru legean erabiltzen diren kontzeptu nagusien zerrenda bat osatzea: baliabide turistikoak, jarduera turistikoak, enpresa turistikoak, enpresaz kanpoko entitate turistikoak eta egonleku turistikoak. Jarduera turistikoaren antolamendu juridikoari dagokionez, foru legean ez da aukeratu "baimena", administrazioak parte hartzeko ohiko araubidea bada ere. Alor honetan administrazioaren kontrol bakarra Nafarroako Turismo Erregistroan inskribatzea izanen da. Horrela aldez aurreko baimena eman beharrean kreditazioa egin egiten da, ohitura modernoagoa baita, inskribatzerakoan egiten dena. Askatasunez jarduteko araubide honetan gainera administrazioaren isiltasun positiboa ezartzen da. Hori dena kasu batzuetan aldez aurretiko sailkapena edo titulu-lizentzia galarazi gabe, toki entitateen lizentzia egokiak lortuta. Gero, III. tituluarean ondorengo kapituluetan jarduera turistiko guztiak arautzen dira, orain arte arautegi batean ere aipatzen ez direnak: ostatua, sukaldaritza, bitartekaritza, jarduera osagarriak eta lanbide turistikoak. Haietariko bakoitzean gutxienezko arautegi zehatz bat ere ematen da. Zehatzago den arautegi hori erregelamendua ez bezalakoa da, egunero sektore turistikoan gertatzen diren aldaketa garrantzitsuak direla eta, arautegia sektor horren aldakortasunera egokitzeke.

IV. tituluaren turismoaren alorreko eskubide eta eginbeharrak aipatzen dira. Erabiltzaile turistikoaren eskubide eta eginbeharrak nabarmentzen dira, haiexek baitira zerbitzu turistikoaren azken kontsumitzaileak. Horregatik kontsumitzaile eta erabiltzaileen eskubideen babesari buruzko arautegi orokorrean eskuarki aipatzen diren eskubide eta eginbeharrak zehazten dira. Hona hemen eskubide horiek: informazioa, kalitatea, dokumentazioa eta fakturak, bereizkeriarik eza eta segurtasuna.

V. tituluaren baliabide turistikoak arautzen dira, alor hori asko ere asko nabarmendu baitzuen Turismorako Plan Estrategikoak. Orain lege egiten da, gero, garatzerakoan, baliabide horiek erabili, babestu eta hobetu daitezten. Nafarroa egoera berezian dagoenez, natur baliabideen eta monumentuei garrantzi handia ematen zaie, aprobetxamendu turistikoa eta haien zainketa elkarrekin etor daitezten.

VI. tituluak turismoa sustatzea eta bultzatzea ukitzen du. Horretan behar gorri bat aipatzen da. Izan ere, sustapena nahitaezko jarduera bat da Nafarroa turisten helmuga bihurtzeko, turismo, natura eta monumentuen alorretan baliabide garrantzitsuak baititu. Foru Legeko 4. artikuluan jasotako printzipioak oinarria, sustapen turistikoari buruzko alderdi garrantzitsuak dira hurrengo hauek: Nafarroaren irudia indartzea helmuga turistikoko bakar gisa, eta eragile publiko eta pribatu guztien arteko elkarlana. Sustapenaz gain, Foru Komunitateko administrazioak Nafarroako sektore turistikoa bultzatu behar du kalitatearen printzipio orokorraren barruan. Egiteko horien ondorio dira argibide turistikoak (non, berriro ere, benetako elkarlana beharrezkoa den), sektorearen profesionalizazioa eta elkartegintza, sektorea sustatu eta hobetzeko ahaleginak biltzeko.

Diziplina turistikoari buruzko VII. tituluaren neurri handi batean Nafarroako diziplina turistikoari buruzko azaroaren 17ko 14/1997 Foru Legeak urraturiko bideari lotu zaio. Lege hori orain espresuki indargabetzen da. Gainera, aldaketa batzuk ere sartu dira, bai egiturazkoak, legezko argitasun handiagoa eskaintzeko, bai edukizkoak, bertako aginduak zehapenei buruzko Estatuko oinarrizko legeak alor horretan eginiko aldaketetara egokitzeko.

I. TITULUA **Xedapen orokorrak**

1. artikulua. Xedea.

Foru lege honen xedea da Nafarroako Foru Komunitatean sektore turistikoa arautu, haren helburu eta irizpideak ezarri, Nafarroako administra-

zio publikoek zerbitzu turistikoak emateko jarduerak eta kalitatea antolatu eta sustatzeko egin beharrekoak zehaztu, turismoaren alorrean dihardutenen eskubide eta eginbeharrak finkatu eta Nafarroako baliabide turistikoak sendotzea.

2. artikulua. Esparrua.

Foru lege hau jarduera turistikoan diharduten subjektu guztiei aplikatuko zaie eta bereziki:

a) Nafarroako Foru Komunitatean turismoan diharduten pertsona fisiko eta juridiko guztiei.

b) Sektore turistikoaren alorrean parte hartzen duten administrazio publikoei eta haien menpeko entitate, erakunde edo pertsona publiko edo pribatuei, sektore horretan badihardute.

c) Turistei edo jarduera eta zerbitzu turistikoak darabiltzatenei.

d) Nafarroako Foru Komunitatean diharduten enpresa turistikoaren titular edo kudeatzaileen elkartei.

3. artikulua. Helburuak.

Foru lege honen helburuak hauexek dira:

a) Turismoa bultzatzea, gizartean eta ekonomian eragina duen sektorea baita, lana eta aberastasuna sortzen duena.

b) Nafarroako Foru Komunitatera turistak erakartzea.

c) Turismoa bultzatzea, ez bakarrik jarduera ekonomiko gisa, baizik eta gizartearen balio gisa ere bai, Nafarroako eskualdeak, kultura, ekonomia eta gizartea ezagutzeko.

d) Nafarroako administrazio publikoek turismoaren alorrean dituzten eskumenak bereiztea eta haien jarduketak elkarlanean eta lankidetzan koordinatzea.

e) Jarduera turistikoa antolatzea ingurumenarekiko errespetuarekin bateragarri eginez.

f) Turisten edo erabiltzaile turistikoaren eskubiak babestea.

g) Baliabide turistikoak babestu eta sendotzea.

h) Sektoreko profesionalen heziketa eta espezializazioa bultzatzea.

4. artikulua. Irizpideak.

Hona hemen foru lege honen oinarritzko irizpideak.

1goa. Nafarroak tratamendu bakarra izanen du helmuga turistiko gisa sustatzen denean, Nafarroako Foru Komunitateak den potentziala bilduz.

2garrena. Administrazio publikoen, haien erakunde, organo administratiboaren eta partzuergo turistikoaren, enpresa eta egonleku turistikoaren arteko harremanak koordinazio, elkarlan eta lankidetzaren irizpideei lotuz arautuko dira.

3garrena. Jarduera turistikoaren garapenaren kalitatea.

4garrena. Nafarroako Foru Komunitatean sustatuko den turismoak begirunea, hobekuntza eta jasangarritasuna kontuan hartuz lagundu beharko du Nafarroako herritarrak, naturgunea, ingurunea eta kultur ondarea garatzen.

5garrena. Sustapen turistikoa, Nafarroako eskualdeen arteko orekarako eta herrietako bizia mantendu eta garatzeko faktore estrategikoa den aldetik.

II. TITULUA

Administrazioen eskumenak eta antolamendua

I. KAPITULUA

Eskumenak

5. artikulua. Nafarroako Foru Komunitateko administrazioaren eskumenak.

Nafarroako Foru Komunitateko administrazioari dagozkio eskumen hauek turismoa garatzeko:

a) Foru Komunitateko turismorako politika prestatu eta betetzea.

b) Nafarroaren irudia helmuga turistikoetako bultzatzea.

c) Foru Komunitatean turismoa planifikatu, antolatu eta sustatzea.

d) Foru lege hau erregelamenduen bidez garatzea eta 3. artikuluan aipatzen diren helburuak lortzeko behar diren arauak eman eta neurriak hartzea.

e) Turismoaren sustapena eta argibide turistikoak Nafarroan koordinatzea.

f) Sektore turistikoaren kalitateko programak sustatzea.

g) Administrazioak inskribatu, ikuskatu eta zehatzeko dituen eskumenak erabiltzea, foru lege honetan xedatu bezala.

h) Sektore turistikoaren profesionalizazioa bultzatzea.

i) Turismoko erregistroak sortu eta kudeatzea eta sektore turistikoaren estatistikak egitea.

j) Legeek eta bestelako arauak turismoari buruz ematen dizkioten eskumen guztiak.

k letra berria) Ostatu-emaleen, bisitarien eta merkatuaren gaineko txostenak egitea aldika, eta turismo enpresen eta enpresari elkarteen esku uztea.

2. Eskumen horiek erabiltzean, Foru Komunitateko administrazioa saiaturiko da, behar denean, Estatuko administrazio nagusiarekin koordinatzen eta hitzartzen, baita toki entitateekin ere.

6. artikulua. Toki entitateen eskumenak.

Nafarroako toki entitateei eskumen hauek dagozkie turismoari buruz.

a) Turismoari loturiko baliabide, jarduera eta bestelako kontuak sustatu eta bultzatzea, beren interesekoak badira, Foru Komunitateko administrazioarekin koordinaturik.

b) Baliabide turistikoak babestu eta zaintzea, bereziki naturagunea eta monumentu ondarea.

c) Turismoaren alorrean Nafarroako Foru Komunitateko administrazioarekin elkarlanean aritzea.

d) Enpresa eta egonleku turistikoak dagokienez, legeek ematen dizkieten baimenak onartzea.

e) Beren eskumeneko azpiegitura turistikoaren politika garatzea.

f) Legeekin bat dagozkien zerbitzuak kudeatzea.

g) Legeek turismoari buruz ematen dizkieten beste eskumen guztiak.

7. artikulua. Administrazioen arteko harremanak.

Administrazioen eta haien menpeko erakundeen arteko harremanak eragingarritasun, koordinazio, elkarlan, lankidetzeta eta informazio-trukaketa kontuan hartuz eginen dira.

II. KAPITULUA

Administrazioaren antolamendua

8. artikulua. Turismoaren antolamendua alorrean eskumena duen Departamentuan.

1. Foru Komunitateko administrazioak turismoari buruzko eskumenak unean-unean bere gain dituen departamentuaren bidez erabiliko ditu eta, horren barruan, ezarririk daukan egitura administrazioaren bidez.

2. Aurreko idatz-zatian aipatzen diren eskumenak erabiliko dira Nafarroako Gobernuari kide anitzetako organoa den aldetik dagozkion eskumenak galarazi gabe eta Foru Komunitateko

administrazioeko beste departamentuekiko elkarlanean.

3. Eskumen horiek erabiltzeko, turismoaren alorrean eskudun den departamentuak organo eta erakunde hauek izanen ditu.

a) Nafarroako Turismoaren alorreko Kontseilua.

b) Turismo Departamentu arteko Batzordea.

c) Partzuergo turistikoak.

9. artikulua. Nafarroako Turismoaren Kontseilua.

Nafarroako Turismoaren Kontseilua turismoaren alorrean Foru Komunitateko administrazioari aholkuak ematen dizkion organoa da.

Nafarroako Turismoaren Kontseiluari eginkizun hauek dagozkie:

a) Turismoaren alorrean Foru Komunitateko administrazioari aholkuak ematea.

b) Turismoaren alorrean eskudun den departamentuak eskatzen dizkion azterlanak prestatu eta txostenak egitea, haien artean plan estrategikoei eta kalitate planei buruzkoak.

c) Turismoaren alorrean eskudun den departamentuak horri buruz duen politika zehaztu eta aurrera eramateko eskatzen dion laguntza ematea.

d) Turismoa sustatu eta sektore turistikoa hobetzeko egokitzat jotzen dituen ekinbideak aurkeztu eta neurriak proposatzea.

e) Foru Komunitateko administrazioak eskatzen dizkion eskumen guztiak.

3. Nafarroako Turismoaren Kontseiluak turismoaren alorrean esku den departamentuaren ordezkari bat izanen du buru eta bertan Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioa, partzuergo turistikoak, enpresa turistikoaren elkarteak, Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera Ofiziala eta erregelamendu bidez ezartzen diren erakunde, elkarte edo entitateak ere egonen dira ordezkaturik.

Turismo Kontseilura, gonbidatuta, prestigio handiko profesionalak joaten ahalko dira, baldin eta haien ekarpenak garrantzitsuak izan badaitezke kontseiluaren eginkizunetarako.

4. Haren osaera, antolamendua eta funtzionamendua erregelamenduen bidez ezarriko da.

10. artikulua. Turismo alorreko Departamentu arteko Batzordea.

1. Departamentuen arteko Turismoko Batzordea foru administrazioan turismoa koordinatzen duen organoa da.

2. Batzordeak turismoaren alorrean eskumena duen kontseilaria izanen du buru eta bertan ordezkaturiko egonen dira Nafarroako Gobernuko Ekonomia eta Ogasun Departamentua; Herrilan, Garraio eta Komunikazio departamentua; Ingurumen, Lurraldearen Antolamendu eta Etxebizitza Departamentua; Hezkuntza eta Kultura Departamentua; eta Nekazaritza, Abeltzaintza eta Elikadura Departamentua. Gainera, aztertzen diren gaien arabera, beste departamentu batzuetako ordezkariak ere eskatzen ahalko zaie bertan ager daitezela.

Haren osaera, antolamendua eta funtzionamendua erregelamendu bidez ezarriko da.

11. artikulua. Partzuergo turistikoak.

1. Partzuergo turistikoak toki-eremuan diharduten udal-entitateen eta enpresa pribatuen elkarlenerako eta koordinaziorako guneak dira. Nafarroako Toki administrazioari buruzko Foru Legean xedaturikoaren arabera, nortasun juridiko berezko eta beregaina izanen du eta partzuergoko toki entitateek turismoan dituzten eskumenak erabiliko dituzte, haiei esleitu bazaizkie, hala nola:

a) Eredu horretako jarduera turistikoak sustatu, zabaldu eta bultzatzea. Halaber, eskualdeetako ekonomia dibertsifikatzeko elementu izatea, enplegua sortuz eta biztanleriari atxikiz, biztanleen errenta eta bizitza eta zerbitzu maila hobetuz.

b) Baliabide turistikoaren gainean zerikusia izan dezaketen gizarte eragile guztiei informazioa eman eta sentsibilizatzea, batez ere toki-biztanleria eta toki-entitateak eta espresuki ematen zaizkien baliabideen ustiapena zuzenean kudeatzea.

c) Turismoaren alorrean eskumena duen administrazioari sektorea hobekien garatzeko komendi diren proposamenak eta gomendioak igortzea.

Foru lege honi dagokionez, eginkizun horiek garatzen dituzten partzuergoak joko dira partzuergo turistikotzat.

2. Aurreko idatz-zatiak esanak esan, jarduera turistikoetan alorrean eskudun den departamentuarekin elkar lanean aritzeko, departamentuak erabakitzen ahalko du zer betebeharrak eta baldintzak bete behar dituzten partzuergoak.

12. artikulua. Koordinazio Turistikoko Batzordea.

1. Koordinazio Turistikoko Batzordea Foru Komunitateko administrazioaren eta partzuergo turistikoaren arteko elkarlan eta koordinaziorako organo administratiboa da.

2. Batzordeak eginkizun hauek ditu:

a) Turismoaren alorreko jarduketak koordinatu eta haien jarraipena egitea.

b) Turismoaren eskumena duen departamentuak turismoari buruz egiten dizkion galdera guztiak erantzutea.

c) Turismoaren alorrean eskumena duen departamentura sektore turistikoari buruz egokitzen dituen proposamenak igortzea.

3. Batzordeak turismoaren alorrean eskudun den departamentuaren ordezkari bat izanen du buru eta bertan ezartzen diren betebeharrak eta baldintzak guztiak betetzen dituzten partzuergo turistikoaren ordezkari bana arituko dira.

4. Haren osaera, antolamendua eta funtzionamendua erregelamenduen bidez ezarriko da.

III. TITULUA

Jarduera turistikoaren antolamendua

I. KAPITULUA

Orotariko xedapenak

13. artikulua. Kontzeptuak

Foru lege honetako kontzeptuak:

Baliabide turistikoa: ondasuna edo Nafarroako errealitate fisiko, geografiko, sozial edo kulturalaren adierazpena, turistaren joan-etorriak erakar ditzakeena.

Horretarako, joan-etorria da pertsonak nor bere etxetik atera eta handik kanpo egotea.

Jarduera turistikoa: baliabide turistikoak gozatu, aurkitu, ezagutu, ikasi, zaindu eta sustatzea xede duena, ostatua, mantenua, sukaldaritza, argibideak, bitartekaritza, zabalkundea eta merkaturatzea emanez edo biltzarrak, mintzaldiak eta anzeko ekitaldiak antolatuz, baita Foru Komunitateko administrazioak horrelakotzat jotzen duen beste edozein jarduera.

Enpresa turistikoa: bere izenean, jarduera turistiko bat dirua irabazteko asmoarekin egin ohi duen pertsona fisikoa edo juridikoa, edo zerbitzu turistikoaren bat ematen duena. Jarduera "ohikoa" dela ulertuko da edozein baliabideren bidez zerbitzu turistikoaren publizitatea egiten denean.

Enpresaz kanpoko entitatea: garapen turistikoa edo jarduera turistikoa zeinbait bultzatzea xede duena, irabazi asmorik gabe.

Egonleku turistikoa: funtzional banako beregain bat osatzen duten ondasun higigarri eta higiezin multzoa, titularrak zerbitzu turistikoko egi bat emateko antolatu eta prestatzen duena.

14. artikulua. Jarduera turistikoen araubide juridikoa.

1. Jarduera turistikoa libreak dira. Muga bakarrik aplikatzekoak diren lege eta erregelamenduen ondoriozkoak dira.

2. Aurreko idatz-zatia gorabehera, enpresa eta egonleku turistikoei eta enpresaz kanpoko entitate turistikoei, jarduera hasi baino lehen, Nafarroako Turismo Erregistroan inskribaturik egon behar dute eta bestelako erakundeek zeinek bere eskumenen arabera eskatzen ahal dizkieten lizentzia edo baimenak eduki.

Erregistroan sailkatu eta inskribatzeko kontuan harturiko baldintza eta betebeharrak nabarmen aldatuz gero, aldaketa hori bertan adierazi behar da. Betiere, "nabarmentzat" hartuko dira egonleku turistikoei postuen kopurua aldatzea, zerbitzuak gehitzea eta erabilera turistikoa eta titulartasuna aldatzea.

Inskripzioaren xede izan den jarduera elkarren segidan bi urtetik goiti utziz gero inskripzio ofizioz baliogabetuko da.

Aldez aurretik Nafarroako Turismo Erregistroan inskribatu beharra izan eta inskribatu gabe edo inskripzioa baliogabetuta zerbitzu turistikoa ematea jarduera klandestinatuta joko da.

3. Nafarroako Turismo Erregistroan inskribatu baino lehen, turismo administrazioak jarduera sailkatuko du, hala behar denean. Sailkapen horrek horretarako kontuan hartzen diren betebeharrak betetzen diren iraunen du eta ofizioz edo aldeak eskaturik berraztertzen ahalko da, bidezko diren izapidaketak egin ondoren. Ulertuko da inskribatzeko eskabideak onartu direla eskatzaileari ebazpenik jakinarazi gabe hiru hilabete pasatzen direnean, aurkezten direnetik aurrera.

4. Jarduera turistikoei ematen diren zerbitzuen prezioak libreak dira. Prezioak betiere erabiltzaileen eskura izanzen dira eta egonleku turistikoei ikusgai.

5. Egonleku turistikoko guztiak publikoak dira; alegia, edonon sartzeko ahal da haietan. Muga bakarrik izanzen dira haien izaera eta tamaina, indarra duten legeak eta, betiere, zerbitzu eta instalazioak erabiltzeko egonlekuko barne arauak.

Inori egonleku turistikoa publikoetan sartzeko ez da bereizkeriarik onartuko, dela jaioterri, arraza, sexu, erlijio, iritzi edo pertsonaren edo giza-taldeen beste edozein gorabehera edo izaerarengatik.

15. artikulua. Nafarroako Turismo Erregistroa.

1. Nafarroako Turismo Erregistroa erregistro publiko administratibo bat da. Haren xedea da inskribatzeko egonleku turistikoa, enpresa turistikoa, enpresaz kanpoko entitate turistikoa eta bere jarduera turistikoa erregelamendu bidez zehazten den beste edozein egonleku edo pertsona.

2. Enpresa eta egonleku turistikoa ofizioz inskribatuko dira edo interesatuak eskaturik. Ulertuko da inskribatzeko eskabideak onartu direla aurkezten direnetik hiru hilabete pasatzen direnean, eskatzaileari espresuki ebazpenik jakinarazi ez bazaio.

3. Inskripzioa nahitaezkoa izanzen da enpresa turistikoei eta haien egonlekuendako, enpresaz kanpoko entitateendako eta arauturik dauden jarduera turistikoei. Beste kasuetan inskripzioa aukerakoa izanzen da.

Betiere, Nafarroako Turismo Erregistroan inskribatzeko nahitaezko baldintza izanzen da turismoaren alorreko dirulaguntzak kobratu ahal izateko.

4. Erregelamendu bidez Erregistroaren antolamendu eta funtzionamenduen arauak, inskripzioen prozedura eta edukia eta haiek kreditatzeko era ezarriko dira.

II. KAPITULUA

Ostatu turistikoen jarduera

16. artikulua. Kontzeptua.

1. Ostatu turistikoa jendeari irekiriko egonlekua da, eskatzen duten erabiltzaile turistikoei aldi baterako egoteko tokia ematen diona, diru truk, bestelako zerbitzu osagarriak emanda edo eman gabe.

2. Foru lege honetatik kanpo gelditzen dira:

a) Entitate pribatuek beren kideek ez bestek erabiltzeko zerbitzua ematen duten ostatuak.

b) Eskola, kultura, ingurumen, erlijio edo kirolaren alorreko jarduera nagusien menpeko ostatu osagarria, turismoarako merkaturatzen ez bada.

c) Erakunde ofizial, ongizate, laguntza edo lan alorretarako ostatuak edo administrazioak gazteendako edo zaharrendako programen barruan darabiltzanak, berariazko arauak izanzen baitituzte.

d) Ostatu turistikoen mota bakoitzean espresuki baztertzen direnak.

3. Ostatu turistikoa ustiategi bakarreko irizpideari jarraituz antolatuko da. Horrela jarduerak enpresa bakar bat izanen du titular. Titulartasun hori egonleku bakoitzerako edo ostatu multzo bakoitzerako, eraikin edo horren zati homogeneo bakoitzerako erabiliko da, foru lege honetan aurreikusten den ostatu mota bakoitzaren arabera.

17. artikulua. Motak, kategoriak eta bereizgarriak.

1. Ostatu turistikoko egonlekuak honelaxe sailkatzen dira:

- a) Hotelak.
- b) Kanpaleku turistikoak.
- c) Turismoko aterpetxeak.
- d) Landa-etxeak.
- e) Turismoko apartamentuak.
- f) Arau berezien xede den beste edozein.

2. Erregelamendu bidez ostatuak kategorien arabera sailkatuko dira. Sailkapen horretan zerbitzuak eta instalazioak baloratuko dira. Betiere, kontu hauek hartuko dira aintzakotzat:

- a) Egonlekua dagoeneko eraikinaren edo eremuaren kokagunea eta beste inguruabarrak.
- b) Logelen, bainugelen eta bezero guztiek erabiltzeko instalazioen egoera eta hornidura.
- c) Ezgaituendako zerbitzuak.
- d) Zerbitzu osagarriak.
- e) Eskaintzaren kalitatea, oro har, instalazioei eta zerbitzuei dagokienez.
- f) Egonlekua zaindu, mantendu eta hobetzeko eginiko ahaleginak eta ingurumena zaindu, energia aurreztu eta energia berriztagarriak erabiltzekoak ere bai.

3. Arrazoiak emanda, administrazioak egonleku bat salbuesten ahalko du foru lege honetan edo hau garatzen duten erregelamenduetan ezartzen diren betebeharrak teknikoetatik, inskribatu edo kategoriatan batean sartzerakoan, gertatzen diren inguruabarretatik ez betetze hori instalazioen eta egin ditzakeen hobekuntzen orotariko balorazioarekin orekatzen bada.

4. Ostaturako egonleku guztietan nahitaezkoa izanen da atari nagusian erregelamendu bidez xedatzen denaren araberrako plaka normaldu bat erakustea, non egonleku motaren eta haren sailkapenaren bereizgarria agertuko baita.

5. Ostaturako egonlekuek egiten duten publizitatean eta fakturretan ere bai, haien kategoriak agertu beharko dute.

18. artikulua. Ostaturako egonlekuen kalitate-teko baldintzak.

1. Ostaturako egonleku guztiek hirigintza, erai-kuntza, etxegintza, instalazio, osasun, kontsumo, segurtasun, higiene eta ingurumenaren babesaren alorretan indarra duten arautegia bete beharko dute.

2. Turismorako egonleku guztiak behartuak daude beren instalazioak ongi zaintzera eta sailkapen eta erregistrorako gutxieneko erregistroak mantentzera.

3. Kategorien araberrako sailkapenez gain, erregelamendu bidez kalitatearen araberrako sistema bat ezartzen ahalko da, instalazioak, zerbitzuak eta langileen gaitasuna baloratu eta frogatzen dituen.

19. artikulua. Hotelak.

1. Hotelak mota hauetakoak izan daitezke:

a) Hotela: egonleku mota honek eraikin oso bat edo haren zati bereizi bat hartu behar du. Sarrerak, eskailerak eta, behar izanez gero, igo-gailuak eduki beharko ditu bezeroek bereizirik eta bakarrik erabiltzekoak, eta erregelamendu bidez ezartzen diren betebeharrak teknikoak bete.

Salbuespen gisa eraikin oso batzuk hartzen dituzten berezko hotelak ere onartuko dira, multzo arkitektoniko homogeneo bat osatzen badute.

b) Herrietako hotela: herri batean dagoena, balio arkitektoniko bereziko ondasun higiezin batean kokatua, edo eskualdeko ohiko arkitekturaren eredu dena eta erregelamendu bidez ezartzen diren ezaugarri eta betebeharrak teknikoak betetzen dituen.

c) Hotel-apartamentua: bere egituragatik eta bere instalazioengatik ostatuan berean elikagaia zaindu, prestatu eta jateko egoki diren instalazioak dauzkan egonlekua, erregelamendu bidez ezartzen diren betebeharrak teknikoak betetzen dituen.

d) Hostala: berezko hotela ez bada ere, erregelamendu bidez ezartzen diren betebeharrak teknikoak betetzen dituen egonlekua.

e) Pentsioa: berezko hotela edo hostala ez bada ere, erregelamendu bidez ezartzen diren betebeharrak teknikoak betetzen dituen egonlekua.

2. Erregelamendu bidez ezartzen denean, hotel mota guztiei espezializazio bat aitortzen

ahalko zaie, ezaugarrien, egoeraren, instalazio osagarrien eta eskaintzen dituzten zerbitzuen araber, baita egonlekuaren eskaintza motaren araber ere bai.

20. artikulua. Turismorako kanpalekuak.

1. Kanpaleku turistikoa da ongi mugaturiko lurra, egokitua eta behar diren instalazio eta zerbitzuak dauzkana, pertsoneri alde baterako aire zabalean bizitzeko toki bat emateko erabiltzen dena, diru truk, oporretarako edo turismorako, betiere kanpadendak, karabanak edo toki batetik bestera eraman daitezkeen antzeko tresnak erabiltita.

2. Kanpaldi libreak, gazteen kanpaldiek eta kanpaleku turistikoaetik kanpo egiten direnek berariazko arauak izanen dituzte.

3. Artikulu honetako lehenbiziko idatz-zatian xedatutakoa gorabehera, eremuak ehunekoak gaintzen ez duenean eta erregelamendu bidez ezartzen diren baldintzak betetzen dituenean, turismoaren alorrean eskumena duen organoak baimena ematen ahalko du osagai finko hauek paratzeko, erabiltzaileen edo langileen taldekako beharrak betetzeko gain:

a) Ostaturako erabiltzen direnak, aurrefabrika-tuak, zurezkoak edo antzekoak, bungalow motakoak, kanpalekuaren titularrak ustiatzen baditu.

b) Askotariko logeletan ostatu emateko erabiltzen diren instalazioak.

4. Erregelamendu bidez turismorako kanpalekuei eta haien kategoriei eskatzen ahal zaizkien betebeharrak teknikoak zehaztuko dira.

21. artikulua. Aterpetxe turistikoak.

1. Turismorako aterpetxeak dira publikoari lanbidez eta diru truk askotariko logeletan ostatu ematen diotenak, inguruneari loturiko jarduera batekin batera.

2. Ez dira aterpetxe turistikoak:

a) Turismorako kanpalekuetan askorendako logeletan erabiltzen diren instalazioak.

b) Askorendako logeletako ostatuak, talde edo erakunde bateko kidea izatea bada haiek erabiltzeko baldintza.

c) Askorendako logeletan diru truk ematen denean ostatu edo pagatzen den dirua oparia edo ostatu ematen duenarendako gastuen ordain hutsa bada.

d) Gazteen aterpetheen sareko gazte aterpetxeak, berariazko arauak izanen baituzte.

3. Erregelamendu bidez turismorako aterpetxeei eta haien kategoriei eskatzen ahal zaizkien betebeharrak zehaztuko dira.

22. artikulua. Landa-etxeak.

1. Landa-etxeak dira ostatu ematen duten egonlekuak, mantenua barne edo ez, diru truk, eraikina herri batean badago eta haren edergailuak eskualdeko ohiko eta berezko arkitekturenak badira.

2. Erregelamendu bidez zehaztuko dira landetxeei eta haien motei eta haien kategoriei eskatzen ahal zaizkien betebeharrak teknikoak eta gutxieneko zerbitzuak.

23. artikulua. Apartamentu turistikoak.

1. Apartamentu turistikoak dira etxebizitza eraikinak, etxeak, villak, txaletak edo antzekoak eta haien multzoak, diru truk eta egun, aste edo hilabetetarako, ostatu ematen dutenak, elikagaiak eta zerbitzuak zaindu, prestatu eta jateko instalazio eta ekipoa barne, norbait berehala kokatzeko moduan, erregelamendu bidez ezartzen diren betebeharrak betetzen badituzte.

2. Betiere jendearendako bulego bat eduki beharko dute, behar bezala hornitua.

III. KAPITULUA
Sukaldaritza

24. artikulua. Kontzeptua.

1. Jantokiak dira lanbidez eta diru truk jendearendako instalazio finko edo mugikorretatik elikagaiak eta edariak lanbidez eta diru truk eman ohi dituztenak, bertan jan-edateko.

2. Foru lege honetatik kanpo gelditzen dira taldekako jantokiak; alegia, laguntza, erakunde ofizial, eskola, unibertsitate, elkarte eta lan alorretakoak eta talde batzuekiko eta ez erabiltzaile guztiendako direnak.

25. artikulua. Motak eta sailkapena.

1. Jantokiak mota hauetakoak izan daitezke:

a) Jatetxeak.

b) Kafetegiak.

c) Erregelamendu bidez ezartzen diren beste-lako jantokiak.

2. Jatetxeak izateko zerbitzu hori emateko erregelamendu bidez ezartzen diren betebeharrak bete ezezik, otordu zehatzak dituztenak, bereziki jantoki berezietan.

3. Kafetegiak dira zerbitzu hori prestakuntza erraz eta lasterreko plater bakun edo konbinatuen

bidez ematen dutenak, barran edo mahaian, otordu zehatzik gabe.

4. Mota guztietarako sukaldaritza enpresetako instalazio eta zerbitzuen ezaugarri, espezialitateak, zerbitzu mota eta kalitate betebeharrak eta kategorien arabera sailkapena erregelamendu bidez ezarriko dira.

IV. KAPITULUA Bitartekaritza turistikoa

26. artikulua. Kontzeptua eta motak.

1. Bitartekaritza turistikoa zerbitzu turistikoa erabiltzaileen eta eskatzaileen arteko harremana da, baita produktu turistikoa antolamendua ere.

Hona hemen bitartekaritza turistikoko enpresak.

a) Bidai agentziak.

b) Enpresa turistikoen elkarteak, haien helburua enpresa elkartuen eskaintzak batera merkaturatzea bada.

c) Erreserba bulegoak.

d) Biltzar, azoka eta bileren antolamendu profesionala xede dutenak.

e) Zerbitzu turistikoen merkaturatzea, bitartekaritza eta antolamendua eta turismo argibideak xede dituztenak, bidai agentziaren berezko xedea ez direnean eta erregelamendu bidez halaxekotzat hartzen direnean.

27. artikulua. Bidai agentziak.

1. Bidai agentziak dira modu profesional eta komertzialean zerbitzu turistikoen bitartekaritza eta antolamenduan baizik ez diharduten enpresak.

2. Bidai agentzien legezko izaera eta haien izena aurreko idatz-zatian aipatzen diren enpresak baizik ez dute izanen. "Bidaia" eta "bidaiak" hitzak haien jardueren izenburu edo azpi-izenburu osotako edo haien zatitako bakarrik legez bidai agentziak direnek erabiltzen ahalko dituzte.

3. Bidai agentziak, haien jardueren arabera, hiru motatakoak izan daitezke:

a) Handizkakoak: txikizkako agentzietara eskaintzeko zerbitzu eta multzo turistikoa proiektatu, prestatu eta antolatzen dituztenak; alegia, beren produktuak zuzenean erabiltzaileari edo turistari ezin eskaini dizkietenak.

b) Txikizkakoak: handizkako agentzien produktua merkaturatu eta zuzenean erabiltzaileari edo

turistari saltzen diotenak eta erabiltzaileendako zuzenean zerbitzu eta multzo turistikoa asmatu, prestatu eta saltzen dituztenak; alegia, beren produktuak beste agentzietara ezin saldu dizkietenak.

c) Handizkako-txikizkakoak: aurreko bi taldeetan batera dihardutenak.

4. Bidai agentzien titulu-lizentzia eskuratzeko betebeharrak erregelamendu bidez ezarriko dira.

5. Titulu-lizentziarik gabe publikoari bidaiak eskaintzea eta bidai agentzien berezko jardura komertzialak egin edo iragartzea mutur-sartze profesionala izanen da, salbu eta kapitulu honetan aipatzen diren enpresak izanez gero.

28. artikulua. Bitartekaritzarako bestelako enpresak.

1. Bitartekaritzarako bestelako enpresek batera turismoa merkaturatzea izanen dute xede bakarra. Erabiltzaile turistikoa Nafarroako Foru Komunitatean hartu eta lurralde horretan zerbitzu turistikoa eskaini baizik ez dute egingen.

2. Erregelamendu bidez enpresa hauei eskuriko betebeharrak zehaztuko dira.

V. KAPITULUA Jarduera turistikoa osagarriak

29. artikulua. Kontzeptua eta motak.

1. Jarduera turistikoa osagarriak dira diru truk modu profesional eta ohikoan bezeroen aisialdi eta atsedenerako zerbitzuak eskaintzen dituztenak, direla kulturakoak, jolasak, kirolak, naturakoak edo antzekoak.

2. Erregelamendu bidez enpresa hauek bete beharko dituzten baldintzak zehaztuko dira.

VI. KAPITULUA Lanbide turistikoa

30. artikulua. Lanbide turistikoa.

Foru lege honi dagokionez, lanbide turistikoa dira gaitasun berezi bat behar dutenak, enpresa turistikoa berariazko zerbitzuak ohiko moduan eta diru truk ematekoak, baita argibideak, sorospena, laguntza, jokoak eta itzulpenak egitekoak ere, eta titulu, baldintza eta betebeharren arabera erregelamendu bidez ezartzen direnak ere bai.

IV. TITULUA Turismoaren alorreko eskubide eta eginbeharrak

31. artikulua. Erabiltzaile turistikoen eskubide eta eginbeharrak.

1. Erabiltzaile turistikoak dira zerbitzu turistikoren baten azkeneko hartzaileak diren pertsona fisiko edo juridikoak.

2. Zerbitzu turistikoen erabiltzaileek foru lege honetan aipatzen diren eskubide eta eginbeharrak izanzen dituzte, kontsumitzaile eta erabiltzaileak diren aldetik dagozkien eskubideak eta bestelako arauak aitortu edo ezartzen dizkieten eskubide edo eginbeharrak galarazi gabe.

32. artikulua. Erabiltzaile turistikoen eskubideak.

Erabiltzaile turistikoek berariazko eskubide hauek izanzen dituzte.

a) Kontratuaren izenpetu aitzin eskaintzen zaizkien zerbitzuen gainean egiazko eta alde aurreko informazioa hartzeko eskubidea, osoa eta zehatza. Informazio hori enpresa eta egonleku turistikoendako bete beharrekoa izanzen da.

b) Kontratuaren arabera, ondasun eta zerbitzuen kalitaterako eskubidea.

c) Beste alde kontratatzailearengandik kontratuko baldintzak frogatzen dituzten agiriak lortzeko eskubidea, baita legeen arabera eginiko fakturak ere.

d) Arrazoi, sorteri, erlijio, iritzi edo norberaren edo giza-taldearen beste edozein gorabeheragatik zerbitzu turistikoak erabiltzerakoan bereizkeriarik ez jasateko eskubidea.

e) Hartzen dituen zerbitzu turistikoetan bere eta bere ondasunen segurtasuna bermaturik edukitzeko eskubidea, indarra duten erregelamenduetan xedatu bezala.

f) Kexak eta erreklamazioak aurkezteko eskubidea.

g) letra berria) Kontsumoko Arbitraje Batzordeari helegiteak aurkezteko eskubidea.

33. artikulua. Erabiltzaile turistikoen eginbeharrak.

Erabiltzaile turistikoek berariazko eginbeharrak izanzen dituzte.

a) Nafarroako Foru Komunitateko ingurune, gizarte eta kulturarekiko begirunea.

b) Bisitatzeko dituen tokietako eta zerbitzuak ematen dizkieten egonlekuetako berezko agindu eta arauak betetzea, legeen kontrakoak ez badira.

c) Egonleku turistikoak ongi erabiltzeko higiegi eta bizikidetzarako emaniko arauak betetzea eta beste erabiltzaile turistikoak, enpresa eta egonleku turistikoetako langileak, egonlekuak berak, eta

erabiltzen dituzten instalazio eta jabetzak errespetatzea ere bai.

d) Kontraturiko zerbitzuak pagatzea. Kexa edo erreklamazio bat aurkeztea ez da behin ere pagatzeko aitzakia izanzen.

e) Eskainiriko zerbitzuak erabiltzeko arauak errespetatzea.

34. artikulua. Enpresa turistikoen eskubideak.

Enpresa turistikoek eskubide hauek izanzen dituzte:

a) Egonlekuen instalazio, ezaugarri eta berariazko eskaintzari buruzko argibideak Nafarroako Foru Komunitateko turismo administrazioaren katalogo, helbide, gidaliburu eta argibideetan agertzeko eskubidea, administrazio hark ezartzen dituen baldintzetan.

b) Foru Komunitateko administrazioak sustapen turistikorako egiten dituen ekintzetan parte hartzeko eskubidea, hark ezartzen dituen baldintzetan.

c) Turismo administrazioetik bere ekitaldiak egin eta bere zerbitzuak eskaintzeko behar den inskripzioa lortzeko eskubidea, foru lege honetan ezartzen diren kasuetan.

d) Sektorea garatzeko turismo administrazioak ezarritako laguntzak eskatzeko eskubidea.

e) Bere bidez edo sektoreko elkarleen bidez, Nafarroako Foru Komunitatean turismoa garatzeko edozein ekitaldi proposatzeko eskubidea.

f) Eskaintzen dituen zerbitzuak erabiltzeko arauak emateko eskubidea, indarra duten legeen kontra jotzen ez badute.

35. artikulua. Enpresa turistikoen eginbeharrak.

Enpresa turistikoek foru lege honetan eta hau garatzen duten arauetan ezartzen diren eginbeharrak izanzen dituzte; partikulari, ondokoak:

a) Bezera edo erabiltzaile turistikoek eskaintzen dituzten zerbitzuen edukia, baldintzak eta prezioa jakinaraztea.

b) Kontratuko baldintzen arabera, zerbitzuak kalitaterik handienaz ematea eta ezarri edo itunduriko prezioen arabera kobratzea.

c) Zerbitzuen prezioak eta sailkapenaren bereizgarria ikusgai jartzea.

d) Erabiltzaileak arraza, sorteri, erlijio, iritzi edo norberaren edo giza-taldearen beste edozein gorabeheragatik bereizkeriaz ez tratatzea eta legee-

tan ezarri bezala ezinduei egonleketan sartzeko erraztasunak ematea.

e) Instalazioak eta zerbitzuak funtzionatu eta erabiltzeko ongi edukitzea eta erabiltzaileari tratu zuzen eta egokia ematea.

f) Erabiltzaileari kexak eta erreklamazioak aurkezteko behar dituen agiriak ematea, hala eskatuz gero.

g) Administrazio publikoei beren eskumenak erabiltzeko behar dituzten argibide eta agiriak ematea.

h) Jarduera, egonlekua edo enpresa ukitzen duen beste edozein legetan ezartzen diren egin-beharrak egitea.

i letra berria) Beren erantzukizunpeko balizko arriskuen aurrean, erantzukizun zibila bermatuko duen poliza kontratatzea, formari eta zenbatekoari dagokionez, ezartzen den moduan.

V. TITULUA Baliabide turistikoak

36. artikulua. Definizioa.

Baliabide turistikoak dira foru lege honetako 13. artikuluan aipatzen direnak. Partikularki, baliabide turistikoak dira Nafarroako Foru Komunitateko natur ondarearen, eskualdeen eta kulturaren osagaiak, haren ohitura, aztura eta tradizioak, ostatu eta jantokirako azpiegiturak eta enpresa turistikoen beste edozein ekarpen.

37. artikulua. Baliabide turistikoen antolamendua.

1. Turismo administrazioak, baliabide turistikoak ordenatzeko plan bat gauzatu du, helburuak, beharrianak eta lehentasunak zehazteko xedearekin. Planak arreta berezia paratuko dio herritarren bizitza kalitatea hobetzeari eta kultura ondarearen eta ingurumenaren babesari eta kontserbazioari.

2. Horretarako, Foru Komunitateko administrazioak, bestelako administrazioekin eta entitate publiko eta pribatuekin elkarlanean, behar diren azterlan, estatistika, inbentario eta bestelako baliabideak prestatuko ditu.

38. artikulua. Natur baliabide turistikoak.

1. Foru administrazioko beste departamentuen eskumenak eta haiekiko koordinazioa deusetan galarazi gabe, beharrezkoa baita, turismoaren alorrean eskudun den departamentuak natur baliabide turistikoak naturgunearekiko begirunea eta jasangarritasuna irizpide hartuta sustatuko ditu.

2. Foru Komunitateko administrazioa eta toki entitateak elkarlanean arituko dira natur baliabide turistikoak zentzuz erabiltzeko moduan eskaintzearen, irizpide berak erabilia, turismoarekin batera naturgunearekiko erabateko begirunea ahalbidetzeko.

3. idatz-zati berria. Foru administrazioko beste departamentu batzuetako eskumenak eta hauekin beharrezkoa den koordinazioa deustan galarazi gabe, turismo alorreko eskumenak dituen departamentuak informazio seinaleztapen bateratua gauzatzeko programa eginen du. Programa honek, inguruarekiko errespetua, informazio zuzentasuna eta argitasuna irizpide gisa hartuz, turismo baliabide eta zerbitzuen erabilpen zentzuko sustatuko du.

39. artikulua. Kultur baliabide turistikoak.

Foru Komunitateko beste departamentuen eskumenak eta haien arteko koordinazioa, beharrezkoa baita, galarazi gabe, turismoaren alorrean eskudun den departamentuak sustatuko du kultur ondasunak baliabide turistikotako erabil daitezela, betiere haien babes araubidea bermaturik.

40. artikulua. Baliabide turistikoen babes berezia.

1. Baliabide turistikoen kalitatea berariaz babestu eta luzaz modu jasangarrian mantendu ahal izateko, Foru Komunitateko administrazioak eremu batzuk asetzat edo trinkotasun berezikotzat jo eta eremu horretako jarduera turistikoak antolatu ahalko ditu.

2. Adierazpen hori dela eta, ukituriko udalek txostena eman eta gero eginen da eta eremuko jarduera turistikoak antolatzeko plan bat onetsiko da. Plan horrek turismoa mugatuko du, baliabide turistikoei kaltea edo kalitateko bermerik gabeko sarbideak saihesteko.

VI. TITULUA Turismoa sustatzea eta bultzatzea

41. artikulua. Eskumenak.

1. Nafarroa helmuga turistiko gisa sustatu eta bultzatzea Foru Komunitateko administrazioari dagokio, Estatuko administrazio nagusiaren eta toki entitateen eskumenak galarazi gabe.

2. Esleiturik dauzkan Foru Komunitateko administrazioko departamentuak erabiliko ditu eskumenak.

3. Jarduera turistikoak sustatzerakoan irizpide hau hartuko da kontuan: Nafarroa, bere osotasunean, helmuga turistiko bakarra dela eta beraz

Nafarroako Foru Komunitatearen ezaugarriek agertu beharko dutela.

Aurreko lerroaldean xedaturikoa deusetan galarazi gabe, helmuga turistikoko berariazko kanpainak sustatzen ahalko ditu, non Foru Komunitateko osagai edo eskualde berezi bat nabarmendu edo zehaztuko baita.

42. artikulua. Sustapen turistikoa.

1. Sustapen turistikoa alorrean, Foru Komunitateko administrazioak Nafarroaren irudia helmuga turistikoko gisa indartu eta sustatzeko egoki diren neurriak hartuko ditu.

2. Hona hemen haren egitekoak, lankidetzak publiko eta pribatuaren barruan, Estatuaren esku-menak galarazi gabe:

a) Nafarroaren sustapen turistikorako programa eta kanpainak prestatu eta burutzea.

b) Nafarroaren sustapen eta hari buruzko argibideetarako liburuxka turistikoa argitaratzea.

c) Gaikako turismoa eta zenbait produktu edo helmuga turistikoko xede dituzten plan eta programak garatzea.

d) Kalitateko marka eta elkarteak indartu eta haiei eragiteko eginkizunak bultzatzea.

e) Turismo argibideetarako sistema eragingarriak garatzea.

43. artikulua. Sustapena.

1. Foru Komunitateko administrazioak Nafarroako sektore turistikoa sustatuko du, betiere esleituriko baliabide publikoen eragingarritasuna helburu, kalitate turistikorik handiena lortzearen.

2. Horretarako, turismoaren alorrean eskudunen departamentuak dirulaguntzak ematen ahalko ditu jarduera turistikoen pizgarri izan daitezkeen, bereziki enpresa eta egonleku turistikoen kalitatearena.

3. Haiek Nafarroako Foru Komunitateko administrazioaren eta haren erakunde autonomoen dirulaguntzak eman, kudeatu eta kontrolatzeko araubide orokorraren menpe egonen dira.

4. idatz-zati berria. Foru Komunitateko administrazioak, Nafarroako Turismoaren Kontseiluarekin eta jarduera turistikoa garapenean eta sustapenean eragina duten beste eragileekin bat, urte anitzeko ekintza plana egiten du. Bertan aipaturiko denbora-tartean jarraitu beharreko estrategia ezarriko da, beharrezko ekipamendu eta zerbitzuen alorrari dagokionez, baita sustapen eta komunikazio alorreko jarduerari dagokionez ere.

Planak gutxienez ondokoak jasoko ditu:

a) eskaintza turistikoa eta duen defizitaren ikerketa.

b) oinarriko baliabide turistikoen inbentarioa.

c) baliabide turistikoen oinarriko ezaugarriak.

d) eskariaren azterketa eta gerta daitekeen bilakaeraren aurreikuspenak.

e) turismoaren eraginak ebaluatzeko irizpideak.

f) udalerrirako turistikoen eta turismoarako interes-guneen zerrenda.

g) turismoari dagokionez aseak dauden eremuak

h) turismoaren kalitatea eta lehiakortasuna hobetzeko neurriak.

i) turismo-baliabideak sustatzeko, babesteko eta seinaleztatzeko interesgarri jotzen diren ikerketak.

44. artikulua. Argibide turistikoa.

1. Erakunde ofizialek Nafarroako Foru Komunitateari buruz edozein hedabidetan ematen dituen argibide turistikoa foru lege honetako 4. artikuluan xedaturiko printzipioei jarraituko zaizkie eta sustapena egiazko, berdintsu eta eragingarria izan da.

2. Udalen autonomia galarazi gabe, Foru Komunitateko administrazioak beharrezkoak diren tresnak sortuko ditu argibide turistikoen alorrean ekitaldi antolatutako egiteko, eta alor honetan toki entitateei behar dituzten laguntzak emanen dizkie, Nafarroako argibide turistikoa sustatzeko sistema sendotzeko, betiere zerbitzuen homogeneotasuna, ekitaldia adierazten duen irudiaren ezaugarritasuna eta informazio-euskarrien modernizazioa irizpide.

45. artikulua. Dinamizazio planak eta helmugetako kalitatekoak.

1. Turismoaren alorrean eskumena duen Foru Komunitateko administrazioaren departamentutik Nafarroako eskualdeen dinamizazio turistikoko planak bultzatuko dira.

2. Horrekin batera, helmuga turistikoko kalitateko planak sustatuko dira eta kalitate turistikoko gutunak sortuko.

3. Foru Komunitateko administrazioak eskualde batean turismoari dagokionez lehentasunez jarduteko sustapen bereziko plan edo neurriak onartzen ahalko ditu, egoera ekonomiko kaxkarra

edo langabeziak, eta eskualdearen balio turistikoak hala agintzen badute.

46. artikulua. Sektore turistikoaren profesionalizazioa.

Foru Komunitateko administrazioak sektore turistikoko langileen profesionalizazioa sustatuko du. Horretarako prestakuntza planak bultzatuko ditu, bai orokorrak, bai sektorekakoak.

47. artikulua. Elkartegintzaren sustapena.

Foru Komunitateko administrazioak sektore turistikoaren barruan elkartegintza sustatuko du, bai esparru publikoan bai pribatuan, ahaleginak bildu eta jarduketak koordinatzeko.

VII. TITULUA Diziplina turistikoa

I. KAPITULUA Ikuskapen turistikoa

48. artikulua. Turismoaren ikuskapena.

Foru Komunitateko administrazioan turismoaren alorrean eskudun den departamentuari dagokio turismoari buruzko arautegia betearazteko ikuskatzea.

49. artikulua. Eginkizunak.

Turismoaren alorrean eskudun den departamentuaren ikuskapen zerbitzuek eginkizun hauek izanen dituzte:

a) Turismoaren alorrean indarra duten xedepanak zaindu eta begiratzea eta behar diren txostenak egitea.

b) Erabiltzaileen erreklamazio eta salaketan xede diren gertaerak begiratu, azpiegitura turistikoaren betebeharreri buruz informatu eta dirulaguntzak jaso dituzten inbertsioak burutu direla egiaztatzea.

c) Instalazio eta zerbitzu turistikoaren kalitatea zaintzea, haien baldintzak begiratu.

d) Lege edo erregelamenduen bidez esleitzen zaizkion beste ikuskapen eginkizunak.

50. artikulua. Ikuskapen turistikoko zerbitzuak.

1. Ikuskapen turistikoko zerbitzuetako langileak, beren eginkizunetan dihardutenean, agintarizat joko dira eta indarra duten arauak agintariari ematen dizkieten babes eta eskumenak izanen dituzte. Beren eginkizunak hobeki egiteko beharrezkotzat jotzen dutenean, Foru Komunitateko administrazioa edo beste administrazio eta era-

kunde publikoetako langile eta zerbitzuen lankide-tza eskatzen ahalko dute.

2. Ikuskatzaileek kreditazio bat izanen dute, beren eginkizunetan jardutean erakutsi beharko dutena.

3. Ikuskapena betiere konfidentziala izanen da. Ikuskatzaileek isiltasun profesionala zehatz-mehatz bete beharko dute.

51. artikulua. Lankidetzaren beharra.

1. Enpresa eta jarduera turistikoaren titularrek turismo ikuskapeneko zerbitzuko langileei, beren eginkizunetan dihardutenean, jarduera turistikoari loturiko bulego, instalazio, agiri, liburu eta erregistroak eskuratzen eta askatasunez aztertzen utzi beharko diete. Haien ordezkariak eta haien menpekoek eginbehar bera izanen dute, egonlekuaz edo jarduera turistikoaz arduratzen badira.

2. Ikuskapenak, bere eginkizunetan diharduela beharrezkotzat jotzen badu, arrazoiak emanda, interesatuei eskatzen ahalko die bere egoitzan ager daitezela, deialdian aipatzen den konturako.

3. Turismoaren alorrean eskudun den departamentuak baliabideak ezarriko dituzte eginiko ikuskapenak eta haien emaitzak kontrolatu eta ezagutarazteko.

4. Ikuskapen zerbitzuek beren eginkizunetan aitzeko behar dituzten argibide guztiak eskatzen ahalko dizkiete erakunde ofizialei, langile erakundeak, sindikatuak eta kontsumitzaile elkarteak.

52. artikulua. Ikuskapeneko aktak.

1. Ikuskaldi bakoitzean, ikuskatzaileak akta bat egin beharko du, haren emaitza biltzen duena.

2. Aktak honelakoxeak izanen dira.

a) Turismoari buruzko arauak betetzen dituela adieraztekoa.

b) Ikuskapenari eragozpenak jarri zaizkiola adieraztekoa.

c) Ohartaraztekoak, erraz betetzen ahal diren betebeharrak ez betetzeagatik, horregatik erabiltzaileendako kalterik sortzen ez bada.

d) Turismoari buruzko arauak hauts ditzaketen gertaerak adieraztekoa.

3. Akta izenpetu beharko dute ikuskapena egin duen ikuskatzaileak eta egonleku edo jarduera turistikoaren titularrak edo honen legezko ordezkariak eta, halakorik ez, momentu horretako arduradunak, zeinak kopia bat gordeko baitu. Izenpe horrek frogatuko du aktaren eta haren edukiaren berri duela, baina ez du esan nahi ados

dagoela. Pertsona horiek akta izenpetu nahi ez badute, ikuskatzaileak halaxe adierazi beharko du aktan eta zergatik ere bai, eginbide batez.

4. Ikuskapen zerbitzuek beren eskumenetan dihardutela egiten dituzten aktetan agertzen diren gertaerak egiazkotzat joko dira, kontrakoa frogatu ezik.

II. KAPITULUA Zehapen araubidea

1. ATALA Arau-haustek

53. artikulua. Arau-hauste administratiboak.

1. Turismoaren alorreko arau-hauste administratiboak dira foru lege honetan tipifikatzen diren egite edo ez-egiteak.

2. Turismoaren alorreko arau-hauste administratiboak arinak, larriak eta oso larriak izan daitezke.

3. Foru lege honetan aipatzen diren arau-haustek honelaxe preskribituko dira: oso larriak hiru urtera, larriak bi urtera eta arinak sei hilabetera.

Arau-haustek preskribitzeko epea araua hausten denetik hasiko da.

Arau bat behin eta berriro hautsiz gero, preskribitzeko epea hautsi zeneko azkeneko aldian hasiko da edo bestela araua hautsi zuen azkeneko egintza egin zenean.

Preskripzioa zehapen espedientea irekitzean etengo da, interesatuari jakinarazita.

54. artikulua. Arau-hauste arinak.

Hona hemen arau-hauste arinak:

a) Kontraturiko zerbitzuak haien izaeraren eta hitzarturiko baldintza eta zehaztapenen arabera ez egitea.

b) Egonleku turistikoetako gela, instalazio, altzariak eta tresnak aurkeztea eta funtzionatzeko akatsak izatea.

c) Erabiltzaileak ongi ez tratatzea.

d) Bezeroari prezioaren parte bat ezkutatzea, eskatu ez dituen edo adierazi ez diren prestazioak emanez.

e) Kontratatu ez diren zerbitzu edo ondasunak erabili edo kontsumitzera behartzea, edo beskaini ez diren baldintzetan.

f) Turismoaren alorrean eskudun den administrazioari egonlekuaren titulartasunaren aldaketak edo turismoari buruzko arautegiak eskatzen dituen argibideak ez jakinaraztea.

g) Enpresa, instalazio edo zerbitzuaren araubide eta funtzionamendu egokirako eta erabiltzailea babesteko berme gisa nahitaez bete beharreko kontratu, agiri, faktura, argibide edo erregistroei buruzko arauak ez betetzea.

h) Kontratua bukatutzat emateko edo egin beharreko zerbitzuak bertan behera uzteko arauak ez betetzea.

i) Erreklamazio orririk ez edukitzea edo eduki bai baina eskatuz gero horrelakorik ez ematea.

j) Turismo enpresarekiko harremanen baldintzak frogatzen dituzten agiri guztiak eta betiere legez eginiko fakturak bezeroari ez ematea.

k) Erregelamendu bidez ezarri bezala egonleketan nahitaez erakutsi beharreko bereizgarriak ez edukitzea edo edukita ere eskaturiko betebeharrak ez betetzea.

l) Produktu eta zerbitzuei eta haien prezioei buruzko publizitatea arautzen duten xedapenak ez betetzea.

m) Zerbitzu batzuk arautu ditzaketen agindu berezien publizitaterik eza.

n) Egonlekuaren egitura, tamaina edo ezaugarriak administrazioari jakin gabe aldatzea, hala behar denean.

ñ) Kanpaleku turistikoetan kanpalekuek kanpoko osagaiak behin eta berriro paratu edo kokatzeko baimena ematea.

o) Eskuarki, turismoari buruzko arautegian ezarritako betebeharrak, eginbehar eta debekuak ez betetzea, baldin eta larriak edo oso larriak ez badira.

55. artikulua. Arau-hauste larriak.

1. Hona hemen arau-hauste larriak:

a) Legez gaiturik ez dagoen norbaitek zerbitzu edo jarduera turistikoak egin edo ematea.

b) Jarduera turistiko bat sailkatu edo bertan jardun ahal izateko inskripzio, titulu, lizentzia, jakinarazpen edo nahitaezko gaikuntzarako betebeharrak edo baldintzak ez betetzea edo aldatzea.

c) Sailkapenaren arabera dagozkion izen, iragarki edo bereizgarrien orde besterik ez erabiltzea.

d) Kontratuaren xede den zerbitzuren bat ez ematea edo kalitate, kantitate edo izaerako baldintzak ez betetzea.

e) Bezeroei askatasunez sartzen ez uztea edo haiek kanporatzea, arrazoirik gabe.

f) Zerbitzuak publizatean agertzen diren prezioak baino garestiago ematea edo prezioei buruz indarra duten xedapenak ez betetzea.

g) Turismo ikuskapenari edo administrazioko beste organo eskudun batzuei uko egin edo eragozpenak jartzea.

h) Jarduera turistikoaren subjektuek eskaintzen dituzten zerbitzuetan funtsezko osagaiei buruz engainua edo nahasmena sortzen ahal duen publizitatea.

i) Zerbitzua postu erreserbaren arabera ez ematea, daukan postuak baino gehiago kontrataetzeagatik.

j) Azpiegitura edo funtzionamenduko akatsak zuzentzeko turismo administrazioak emaniko epeak arrazoirik gabe ez betetzea.

k) Turismoari buruzko arautegiak eskatzen dituzten aseguruaren bermeen zenbatekoa eguneraturik ez edukitzea.

l) Kanpaleku turistikoetan kanpinlari egoiliarren onartzea eta debeku diren kanpatze banakoak paratzea.

Kanpinlari egoiliarren dira kanpaleku turistikoan bizi ohi direnak.

m) Zerbitzu turistikoak emateko legez gaitu gabeko bulego, lokal, ibilgailu edo pertsonak erabiltzea edo gaiturik egonda ere jadanik erabiltzeko moduan ez daudenak erabiltzea.

n) Zehatzak ez diren argibideak ematea edo gezurrezko agiriak aurkeztea.

ñ) Arau-hauste arinetan berrerortzea.

2. Artikulu honi dagokionez, "berrerortzea" da urtebetean arau-hauste bera bitan baino gehiagotan egitea, bide administratiboan ebazpen irmoaren bidez halaxe adierazi denean.

56. artikulua. Arau-hauste oso larriak.

1. Hona hemen arau-hauste oso larriak.

a) Turismoari buruzko arautegia haustea, Nafarroaren interes turistikoari, kasuan kasuko lanbide edo jarduera turistikoari edo orokorrean bezeroei kalte larria egiten badie.

b) Erabiltzaileak bereizkeriaz tratatzea, baldin eta arraza, sorterrri, sexu, erlijio, iritzi edo norbera-

ren edo giza-taldearen beste edozein inguruabarrerengatik egiten bada.

c) Egonleku bat ireki edo jarduera turistikoan aritzeko titulu, lizentzia edo nahitaezko gaikuntza inskribatu edo emateko funtsezko kontuak engainuz aldatzea.

d) Arau-hauste larrietan berrerortzea.

2. Artikulu honi dagokionez, "berrerortzea" da urtebetean arau-hauste bera bitan baino gehiagotan egitea, bide administratiboan ebazpen irmoaren bidez halaxe adierazi denean.

57. artikulua. Subjektu erantzuleak.

1. Turismoaren alorreko arau-hausteen subjektu erantzuleak dira enpresa, egonleku edo jarduera turistikoaren titularrak diren pertsona fisiko edo juridikoak. Titulartzat joko dira, bestela frogatu ezik, nahitaezko lizentzia edo erregistro administratiboa bere izenean daukatena. Arau-haustea lanbide edo jarduera bat gaikuntza administratiborik gabe egitea baldin bada, erantzulea jarduera egiten duen pertsona fisiko edo juridikoa izanen da edo emaniko zerbitzuaren faktura egiten duena.

2. Enpresa, egonleku edo jarduera turistikoaren titularrak, betiere, beren baitan ari den edozeinek eginiko arau-hausteen erantzule izanen dira; hala ere, ez da eragozpenik izanen zuzenbideko akzioak erabili ahal izateko arau-hausleei kasuko kalteak eskatzeko.

2. ATALA Zehapenak

58. artikulua. Zehapen motak.

1. Foru lege honetan eta turismoaren alorreko beste xedapenetan xedaturikoaren kontrako arau-hauste administratiboek zehapen hauek sortuko dituzte.

a) Ohartaraztea.

b) Isuna.

c) Jarduera turistikoak bertan behera uztea edo egonlekua ixtea.

d) Titulua kentzea edo egonlekua ixtea.

2. Indarra duen arautegiaren arabera bere jardueretan aritzeko nahitaezko gaikuntza ez edukitzeagatik egonlekuak edo instalazioak ixtea ez da zehapentzat hartuko ez eta gaikuntza hori lortu arte bertan behera hartzen ahal den erabakia ere, hura lortzeko eskabidea izapidatzen ari denean. Turismoaren alorrean eskudun den departamentuko titularrak erabikiko du ixtea edo bertan behe-

ra uztea, interesatuari entzun ondoren. Neurri hori hartuko da zehapen espedientea irekitzeko aukera deusetan galarazi gabe.

3. Arau-hauste oso larriengatik ezarriko zehapenak hiru urtera preskribituko dira, arau-hauste larriengatik ezarrikoak bi urtera eta arau-hauste arinengatik ezarrikoak urtebetera.

Zehapenek preskribitzeko epea zehapena ezartzen duen ebazpena irmo bihurtu eta bihar munetik hasiko da.

Preskripzioa etengo da betearazpen prozedura hastean, interesatuari jakinarazita.

59. artikulua. Zehapen administratiboak.

1. Arau hauste arinak zehatzen ahalko dira:

- a) Ohartareztearekin.
- b) 1.200 euro arteko isunarekin.

2. Arau hauste larriak 6.000 euro arteko isunarekin zehatzen ahalko dira.

3. Arau-hauste oso larriak 60.000 euro arteko isunarekin zehatzen ahalko dira.

4. Zehapen osagarri edo nagusi gisa, jarduera bertan behera uzten ahalko da edo egonlekua edo instalazioa ixten, gehienez ere sei hilabetez arau-hauste larrietan, eta gehienez ere urtebetez arau-hauste oso larrietan.

5. Arau-hauste oso larrietan berreroriz gero, zehapen osagarri edo nagusi gisa, titulua kentzen ahalko da eta egonlekua behin betikoz ixten.

6. Jarduerak bertan behera utzi edo egonlekua ixteko erabakia kasuan kasuko mugapeko udalari jakinaraziko zaio.

7. Arau-hauste oso larrietan, zehapen osagarri gisa arau-hausleak zehapenaren xede den jardueran aritzeko Nafarroako Foru Komunitateari eskatu eta lorturiko edozein dirulaguntza bertan behera uzten ahalko da edo behin betikoz kentzen.

60. artikulua. Zehapenen mailaketa.

Zehapenak proportzionaltasunaren arabera ezarriko dira, kontuan hartuz arau-haustea egitean gertatu diren gorabeherak; hauek bereziki:

- a) Arau-hausteetan asmo txarrik egon den edo haietan berrerori den.
- b) Pertsonen eginiko kaltea.
- c) Kalteturiko pertsonak zenbat diren.
- d) Modu ez-zilegian lortutako etekinaren zenbatekoa.

e) Enpresaren gaitasun ekonomikoa.

f) Sektore turistikoarendako eta Nafarroaren irudi turistikoarendako ondorio kaltegarriak.

g) Berrerortzea.

h) Prozedura irekitzea eragin zuten akatsak espediente izapidatzen ari deino zuzentzea.

61. artikulua. Hertsatzeko isunak.

Aurreko artikuluetan aurreikusiriko zehapenak galarazi gabe, turismoaren alorrean eskudun den departamentuak, arau-haustea bertan behera utzi edo bukatzeko edo hala bada ez-egitea zuzentzeko errekerimenduan ezarriko epeak bukatu ondoren, Administrazio eta prozedura Legeko 99. artikuluan xedaturikoaren arabera, hertsatzeko isunak ezartzen ahalko ditu. Haietariko bakoitzaren zenbatekoak arau-hausterako ezarriko isunaren ehuneko hamar eginen du gehienez.

62. artikulua. Organo eskudunak.

Foru lege honetan aipatzen diren zehapenak ezartzeko organo eskudunak hauexek dira:

a) Alor horretan eskudun den departamentua, eskumena Nafarroako Gobernuari ez badagokio.

b) Arau-hauste oso larrietarako, Nafarroako Gobernua, egonlekua behin betikoz itxi behar baldin bada.

3. ATALA Zehapen prozedura

63. artikulua. Printzipioak.

Turismoaren alorrean zehapenak ezartzeko ahalmena Administrazio eta prozedura Legeko IX. tituluaren edukiekin bat etorriko da.

64. artikulua. Hasiera.

1. Turismoaren alorrean zehapenak ezartzeko prozedura ofizioz hasiko da organo eskudunak erabakita, jarduketa hauetariko edozeinen ondorioz:

a) Turismo Ikuskapenak eginiko aktaren ondorioz.

b) Usteko arau-hauste baten jakinaren gainean dagoen agintaritzaren edo administrazio organoak jakinarazita.

c) Egonleku turistikoetako erreklamazio orrialdeetan kexa edo salaketaren ondorioz.

d) Indarra duen arautegian ezarrikoaren arabera aurkezturiko erreklamazio edo salaketaren ondorioz.

e) Nafarroako Foru Komunitatean turismoaren alorrean eskudun den organoak hala erabakita, edozein baliabideren bidez, ustezko arau-hauste baten berri duenean.

2. Prozedurari ekin baino lehen, egintzak argitzea, alde aurretik informazioa eskatzen ahalko da. Horren arabera, gertaerak aztertu ondoren, erabakiko da arau-hausterik badenentz, eta, hala bada, zehapen prozedurari ekinen zaio.

65. artikulua. Zuhurtasunezko neurriak.

1. Salbuespen gisa, baldin eta segurtasuna eta zerbitzu turistikoaren erabiltzailearen interes ekonomikoak arrisku larrian badaude, edo Nafarroako irudi turistikoa arrisku larri eta nabarmenean bada, erabakitzen ahalko da, zuhurtasunez, egonleku berehala ixtea edo instalazioak zigilatzea, jarduera bertan behera uztea, akatsak zuzentzeko behar deneino, eta gehienez ere espedientea bukatutzat eman arte.

2. Espedientea irekitzeko agintaritza eskudunak izanen du eskumena zuhurtasunezko neurria hartzeko, arrazoiak emanda, interesatuari entzun ondoren.

66. artikulua. Adiskidetzea eta zuzentzea.

1. Zehapen prozedura izapidatu aitzin edo horrekin batera ustezko arau-hausleari aukera emanen zaio eginiko kaltea ordaintzeko edo eginiko akatsak zuzentzeko.

2. Borondatezko adiskidetzea, zerbitzu turistikoak ematen dituzten enpresek kontsumitzaile eta erabiltzaileei eginiko kaltea ordaintzeko, interes partikular bat nagusi deneko erreklamazioetan egiten ahalko da bakarrik, interes hori zenbatzen ahal denean.

Bi aldeak kontsumoaren arbitraje sistemaren esanetara jartzeak ere borondatezko adiskidetzearen ondorioak izanen ditu.

3. Akats administratiboak zuzentzen ahalko dira bakarrik arau-haustea eta haren ondoriozko kaltea oso handiak ez badira.

4. Adiskidetzeak eta zuzentzeak berekin ekarriko dute jarduketak artxibatzea edo haien sailkapena arintzea.

5. Adiskidetu eta zuzentzeko prozeduren izapidaketak arau-haustearen preskripzioa eta zehapen prozedurak bukatutzat emateko epea etengo dituzte.

67. artikulua. Arau-hauste administratiboak eta jurisdikzio penala.

1. Administrazioaren ustez arau-haustek lege kontrakoak eta zigorren xede badira, organo administratiboak halaxe jakinaraziko dio ministerio fiskalari eta ez du zehapen prozedurarekin segituko, epaileek bere iritzia adierazi arte.

2. Halaber, organo administratiboak prozedura eten eginen du zehapen prozedura administratiboaren xede diren egintzetarako zigor prozedura bat egiten ari dela jakin badeza.

3. Zigor alorreko zigorrik ezarri gero, zehapen administratiborik ez da ezarriko. Deliturik edo hutsegiterik atzematen ez bada, administrazioak zehapen prozedurarekin segitzen ahalko du, jurisdikzio eskudunak frogatutzat jotzen dituen gertaerak oinarri hartuta.

68. artikulua. Iraungitzea.

1. Zehapen prozedurak hasteko erabakia hartzen denetik hasita iraungiko dira, haien gaineko ebazpenik eman edo jakinarazi ez bada.

2. Aurreko idatz-zatian ezarriko epea kontatzeko hauek kenduko dira: interesatuari egotz dakizkiokeen atzerapenak eta Administrazio eta prozedura Legeko 42. artikuluko 5. idatz-zatian eta foru lege honetako 65. artikuluan aurreikusiriko kasuak. Gainera, lege ezarrikoaren arabera ebazpena emateko epeen luzapenak ere hartuko dira kontuan.

3. Espedientea artxibatuz gero, halaxe jakinaraziko zaio inputatuari.

69. artikulua. Betearazpena eta helegiteak.

1. Foru lege honetan xedaturikoaren arabera zehapenak ezartzen dituzten ebazpen administratiboak betearazi beharrekoa izanen dira bide administratiboa amaitzen dutenean.

2. Zehapen prozedurako ebazpenen aurka, interesatuek bidezko diren helegiteak aurkezten ahalko dituzte, Nafarroako Foru Komunitateko Gobernu eta administrazioa arautzen dituzten Foru Legean, Administrazio eta prozedura Legean eta administrazioarekiko auzien jurisdikzioari buruzko Legean xedaturikoarekin bat.

70. artikulua. Zehapenen erregistroa.

1. Turismoaren alorrean eskudun den departamentuan zehapen erregistro bat izanen da. Bertan foru lege hau hausteagatik ezarriko zehapen irmoak idatziko dira.

2. Ohar horiek zehapenak preskribitzeko epearen ondoren ezabatuko dira.

Xedapen gehigarri berria. Udalerrri turistiko eta turismorako gune interesgarri izendapena jasoko dute urte anitzeko ekintza planak hala izendatzen dituen orok.

Aldez aurretik, erregelamenduaz ezarriko dira izendapen hori jaso ahal izateko turismo udalerriek bete beharko dituzten baldintzak .

Udalerrri bat turismo udalerrien katalogoan azaltzeak ekarriko du bisitariak aintzat hartzea, dirulaguntzaren ehuneko eta inbertsioa finantzatzeko planetan inbertiturikoaren errentagarritasun koefizientea zehazte aldera.

Xedapen iragankor bakarra. Foru lege honek indarra hartu baino lehen hasita dauden zehapen prozedurak, hasteko momentuan indarra zuten xedapenen arabera izapidatu eta bukatuko dira.

Lehen xedapen indargabetzailea. Foru lege honetan xedaturikoari aurka egiten dioten maila bereko edo apalagoko xedapen guztiak indarririk

gabe gelditzen dira, bereziki Diziiplina turistikoari buruzko azaroaren 17ko 14/1997 Foru Legea.

Bigarren xedapen indargabetzailea. Foru lege honek indarra hartzean Ministerioak 1972ko abuztuaren 11n emaniko Agindua ez da Nafarroako Foru Komunitatean aplikatuko. Horren bidez enpresa turistikoetako egonlekuen zuzendarien estatutua onetsi zen.

Azken xedapenetan lehena. Foru agindu honetan aurreikusiriko zehapenen zenbatekoak Nafarroako Foru Komunitateko aurrekontuei buruzko legeetan berrikusi eta eguneratuko dira.

Azken xedapenetan bigarrena. Esku ematen zaie Nafarroako Gobernuari eta turismoaren alorrean eskudun den kontseilariari foru lege hau garatu eta betearazteko behar diren xedapenak eman ditzaten.

Azken xedapenetan hirugarrena. Foru lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta biharamunean hartuko du indarra.

HARPIDETZAREN PREZIOA ALDIZKARI OFIZIALA ETA BILKURA EGUNKARIA Urte bat 39,07 euro Aldizkari Ofizialaren aleko prezioa 0,96 » Bilkura Egunkariaren aleko prezioa 1,14 »	IDAZLARITZA ETA ADMINISTRAZIOA NAFARROAKO PARLAMENTUA «Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofiziala» Navas de Tolosa, 1 31002 IRUÑA
---	---